

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 64.359/3
van 19 november 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de uitvoering van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging’

Op 3 oktober 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 19 november 2018, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de uitvoering van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 6 en 13 november 2018. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Peter SOURBRON en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur en Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 november 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2.1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot de uitvoering van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 6 juli 2018 ‘betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging’ (hierna: het overnamedecreet).

2.2. Deel 1 bevat de gemeenschappelijke bepalingen. Titel 1 bevat een reeks definities. Titel 2 regelt een aantal verplichtingen van de verzekeringsinstellingen en bepaalt de duur van de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de verzekeringsinstellingen die deze verplichtingen concretiseert. Titel 3 betreft de verwerking en de uitwisseling van persoonsgegevens en statistische gegevens, alsook de bewijswaarde van elektronische documenten. Titel 4 regelt de procedure voor de aanvraag en de toekenning van tegemoetkomingen, evenals de financiële betrekkingen tussen de Vlaamse overheid en de verzekeringsinstellingen, tussen de verzekeringsinstellingen en de zorgvoorzieningen, tussen de zorgvoorzieningen en de rechthebbenden, tussen de vervoerders, de zorggebruikers en de verzekeringsinstellingen, alsook tussen het agentschap Zorg en Gezondheid (hierna: het agentschap) en de zorgvoorzieningen. Titel 5 regelt eveneens de voorlopige toekenning van tegemoetkomingen, de cumulatie van tegemoetkomingen, de terugvordering van ten onrechte betaalde tegemoetkomingen, de tegemoetkomingen voor buitengewone zorg, alsook het toezicht en de handhaving.

2.3. De delen 2 tot 6 omvatten de materiële regels voor de erkenning en financiering van de sectoren waarop het overnamedecreet betrekking heeft.

Deel 2 heeft betrekking op de psychiatrische verzorgingstehuizen. Titel 1 heeft betrekking op de erkenning, titel 2 op de programmatie en titel 3 op de financiering van de psychiatrische verzorgingstehuizen. Titel 4 betreft de tegemoetkoming voor zorg in de opnemingsprijs. Titel 5 regelt het deel van de financiering dat ten laste valt van de rechthebbende.

Deel 3 betreft de initiatieven van beschut wonen. Titel 1 heeft betrekking op de erkenning, titel 2 op de programmatie en titel 3 op de financiering. Titel 4 regelt de tegemoetkoming voor zorg in de prijs per verblijfsdag en titel 5 bevat een bepaling in verband met bijzondere verzekeringsstelsels.

Deel 4 regelt de revalidatievoorzieningen. Titel 1 heeft betrekking op de revalidatieovereenkomsten. Titel 2, die de financiering en de tegemoetkoming betreft, bevat regels over de tegemoetkomingen voor revalidatieverstrekkingsen en voor reiskosten, over de

aanvraagprocedure en over de eigen bijdrage van de zorggebruiker. Titel 3 regelt de tegemoetkomingen voor geplande revalidatieverstrekkings in het buitenland en de reiskosten die daarmee verband houden.

Deel 5 heeft betrekking op de revalidatieziekenhuizen. Titel 1 regelt de vaststelling van het budget, dat bestaat uit een basisbudget, een voorwaardelijk budget, een jaarlijks herrekend budget en een corrigerend budget. Titel 2 betreft de kennisgeving van de beslissing waarmee het budget voor elk revalidatieziekenhuis wordt vastgesteld. Titel 3 heeft betrekking op de vereffening van het budget. Titel 4 regelt de verklaring bij de opname van patiënten en titel 5 bevat regels met betrekking tot de melding van bepaalde gegevens.

Deel 6 regelt de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging. Titel 1 betreft de procedure om overeenkomsten met die multidisciplinaire begeleidingsequipes te sluiten, te wijzigen of te beëindigen. Titel 2 omschrijft het werkgebied van de multidisciplinaire begeleidingsequipes en titel 3 betreft de erkenningsvoorwaarden. Titel 4 betreft de inhoud van de overeenkomst en titel 5 regelt de financiering.

2.4. Deel 7 bevat een aantal wijzigingsbepalingen.

Deel 8 omvat de slotbepalingen. Hoofdstuk 1 voorziet in de opheffing van een aantal koninklijke en ministeriële besluiten. Hoofdstuk 2 bevat verscheidene overgangsregelingen. Overeenkomstig hoofdstuk 3 treedt het te nemen besluit in werking op 1 januari 2019, met uitzondering van artikel 124, derde lid, dat in werking treedt op 1 januari 2022. Hoofdstuk 4 omvat de uitvoeringsbepaling.

RECHTSGROND

3. Het ontworpen besluit vindt in beginsel rechtsgrond in de bepalingen die worden vermeld in de aanhef.¹⁻² Voor een aantal bepalingen is evenwel een nader onderzoek vereist.

3.1.1. De artikelen 4, § 1, 5 tot 7 en 8, § 1, van het ontworpen besluit³ bepalen de persoonsgegevens die door de verzekeringsinstellingen, de Zorgkassencommissie, de Expertencommissie, de zorgvoorzieningen en het agentschap worden verwerkt. De rechtsgrond daarvoor wordt gezocht in de artikelen 13 en 15 van het overnamedecreet. Geen van beide bepalingen bevat evenwel een machtiging aan de Vlaamse Regering om de persoonsgegevens te bepalen.

¹ Het onderzoek naar de rechtsgrond werd aanzienlijk geholpen door de rechtsgrondtabel die de gemachtigde heeft bezorgd.

² De gemachtigde verklaarde dat het ontwerp geen bepalingen bevat die een afwijking inhouden van het decreet van 19 januari 2018 ‘houdende het overheidstoezicht in het kader van het welzijn- en gezondheidsbeleid’ (anders dan een nadere uitvoering ervan – zie daarover opmerking 3.11) en dat dus geen uitvoering wordt verleend aan artikel 41 van het overnamedecreet, anders dan uit de aanhef blijkt. De verwijzing naar die bepaling moet dan ook worden weggelaten uit de aanhef. Omgekeerd moet in de aanhef wel nog worden verwezen naar de artikelen 91 en 92 van het overnamedecreet, die rechtsgrond bieden voor de bepalingen in het ontworpen besluit die betrekking hebben op de overeenkomsten met multidisciplinaire begeleidingsequipes, zoals ook blijkt uit de rechtsgrondtabel.

³ Het gaat om de bepalingen in de gewijzigde versie ervan, zoals uiteengezet in de opmerkingen 13 tot 15.

De gemachtigde stelde dat dit rechtsgrondprobleem zal worden verholpen door een aanvulling van artikel 13, § 2, van het overnamedecreet met een delegatie aan de Vlaamse Regering om de persoonsgegevens te bepalen die verwerkt worden door elk van de erin opgesomde instanties. Een dergelijke machtiging volstaat echter niet, zoals blijkt uit wat volgt.

De opsomming van de persoonsgegevens in de ontworpen bepalingen is weliswaar noodzakelijk in het licht van het proportionaliteitsvereiste vervat in artikel 5, lid 1, c), van de AVG⁴, dat vereist dat de persoonsgegevens die verwerkt worden, “toereikend [moeten] zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt”, zoals de Gegevensbeschermingsautoriteit terecht opmerkt in haar advies nr. 91/2018 van 26 september 2018.⁵ Het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet eist evenwel daarbovenop dat de te verwerken persoonsgegevens op voldoende nauwkeurige wijze worden omschreven in het decreet zelf.

De Raad van State had in advies 62.477/1 van 19 februari 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het overnamedecreet het volgende opgemerkt:⁶

“Daarbij moet erop gewezen worden dat in artikel 13, § 1, tweede lid, van het voorontwerp een delegatie wordt gegeven aan de Vlaamse Regering om de gegevens, waarop bepaalde artikelen van het voorontwerp betrekking hebben, te specificeren. Gelet op het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet dienen de persoonsgegevens die ter uitvoering van het ontworpen decreet kunnen worden verwerkt evenwel in het decreet zelf te worden omschreven. Daarbij dienen alle in het voorontwerp bedoelde verwerkingen van persoonsgegevens te worden betrokken en niet enkel deze bedoeld in de artikelen 8, 8°, 19, derde lid, 14 en 50 van het voorontwerp. Ook de finaliteit van de verschillende soorten van verwerking van persoonsgegevens dient in principe in het ontworpen decreet te worden bepaald. In artikel 14, derde lid, van het voorontwerp dienen alle betrokken gegevens en alle betrokken finaliteiten te worden vermeld en niet alleen degene die ‘onder meer’ betrekking hebben op de uitdrukkelijk vermelde finaliteit.”

In de memorie van toelichting bij het ontwerpdecreet werd het volgende uiteengezet:⁷

“De Raad van State merkte in het advies, randnummers 19.1 tot en met 21, bij het voorontwerp van decreet op dat alle persoonsgegevens die ter uitvoering van het decreet worden verwerkt in het decreet zelf moeten worden omschreven. (...) Het gewijzigde artikel 13 van het ontwerp van decreet komt aan die opmerkingen van de Raad van State tegemoet.

Voor de duidelijkheid werd per actor aangegeven dat hij die persoonsgegevens mag verwerken die noodzakelijk zijn voor de opdrachten die het decreet hem toewijst. Deze opdrachten worden in artikel 13 van het ontwerp van decreet duidelijk opgelijst per

⁴ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

⁵ Zie de randnummers 12 tot 21 van dat advies.

⁶ *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1588/1, 213 (opmerking 21).

⁷ *Ibid.*, 25.

actor. Op deze manier wordt elke twijfel weggenomen over het eventuele gebrek aan de legitieme verwerking door deze actoren.

Door de grote diversiteit van de persoonsgegevens die voor bepaalde aspecten nodig zijn is het onmogelijk om nominatief voor elk aspect de noodzakelijke persoonsgegevens op te sommen. Daarom wordt geopteerd voor de combinatie van de finaliteit en de noodzakelijkheid van de persoonsgegevens waaruit volgt welke persoonsgegevens kunnen verwerkt worden. Het is niet werkbaar om een strikte afbakening te bekomen via lijsten.”

Artikel 13, § 2, van het overnamedecreet vermeldt naast de finaliteit van de verwerking enkel dat het gaat om “de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de hen bij of krachtens dit decreet toevertrouwde opdrachten”. Een dergelijke algemene en vage omschrijving volstaat evenwel niet in het licht van het voormelde legaliteitsbeginsel, aangezien die omschrijving niet meer is dan de gedeeltelijke parafrasering van artikel 5, lid 1, c), van de AVG, die uit zichzelf al toepasselijk is. Het voormelde legaliteitsbeginsel reikt weliswaar niet zover dat elke specifieke categorie van persoonsgegevens in detail in het decreet moet worden opgesomd, maar op zijn minst moeten de algemene categorieën (zoals identiteitsgegevens, gegevens over het gezin, financiële gegevens en gezondheidsgegevens) worden vermeld, waarna de nadere uitwerking van die categorieën aan de Vlaamse Regering kan worden gedelegeerd.

Eerst nadat het overnamedecreet in de voormelde zin is aangevuld, kunnen de ontworpen bepalingen doorgang vinden.

3.1.2. In artikel 13, § 2, eerste lid, van het overnamedecreet wordt bepaald dat “[e]n agentschap dat de Vlaamse Regering aanwijst, (...) de persoonsgegevens [verwerkt] die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aan het agentschap bij of krachtens dit decreet toevertrouwde opdrachten tot:

1° het aansturen van de controles op de conformiteit van de zorg, vermeld in artikel 25 van dit decreet;

2° het uitoefenen van de controle op de betaalde tegemoetkomingen zoals bedoeld in de artikelen 14, 38 en 41 van dit decreet.”.

De gemachtigde verklaarde het volgende over de voorgenomen uitvoeringen van deze bepalingen.

“Het aansturen van de controles op de conformiteit van de zorg, vermeld in artikel 25 van het decreet gebeurt door het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming, overeenkomstig het artikel 16 van het ontwerpbesluit. In artikel 16 wordt vermeld dat voor die controles ‘alle nodige informatie’ kan worden opgevraagd, zonder evenwel te specificeren dat het om persoonsgegevens gaat. De Zorgkassencommissie zal een verslag uitbrengen aan het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming over de door haar uitgevoerde controles.

Bij de controle of het ‘overbodige zorg’ betreft zal de aansturing gebeuren vanuit het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming overeenkomstig het artikel 62 van het ontwerpbesluit. Het art 62 zal worden aangepast zodat blijkt dat het de leidend ambtenaar is van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming is die de zorgkassencommissie zal

vragen om controle uit te voeren. In art 8 zal worden aangepast met het volgende: het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming verwerkt voor de opdrachten vermeld in art 16 en art 62 van dit besluit de volgende gegevens : de voor- en achternaam, de leeftijd, het geslacht, het rijksregisternummer, de woon- en verblijfplaats, de verzekeringsstatus en de gezondheidsgegevens.

De controle op de betaalde tegemoetkomingen gebeurt in eerste instantie door de verzekeringsinstellingen. De interne controle bij de verzekeringsinstellingen is voorzien (art 3§5 tweede lid). De controle op de werking van de verzekeringsinstellingen wordt uitgevoerd door het Agentschap Zorg en Gezondheid (art 3§4 eerste lid en vierde lid) Deze controle gebeurt op de gegevens die door de verzekeringsinstellingen worden aangeleverd art 3 §4 tweede lid.”

Zoals reeds is uiteengezet in opmerking 3.1.1, moeten de algemene categorieën van de aldus te verwerken gegevens in het overnamedecreet worden opgenomen, waarna de nadere uitwerking van die categorieën aan de Vlaamse Regering kan worden gedelegeerd.

Dat betekent dat het niet volstaat om in artikel 16 van het ontworpen besluit melding te maken van “alle nodige informatie” indien daarmee ook persoonsgegevens worden bedoeld. Ook voor de overige ontworpen bepalingen die de gemachtigde aanhaalt moeten op zijn minst de algemene categorieën van persoonsgegevens in het overnamedecreet worden bepaald en kan enkel de nadere uitwerking ervan in die ontworpen bepalingen aan bod komen.⁸

Specifiek wat betreft de door de gemachtigde in het vooruitzicht gestelde verduidelijking omtrent de aansturing door de leidend ambtenaar van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (veeleer dan de leidend ambtenaar van het agentschap Zorg en Gezondheid)⁹ moet worden aangestipt dat het gaat om een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid,¹⁰ zodat de betrokken taken niet aan de *leidend ambtenaar* van dat agentschap, maar aan het agentschap zelf moeten worden opgedragen.

3.2. Artikel 23 van het ontworpen besluit heeft betrekking op de individuele verlofdagen en collectieve vakantieverblijven voor zorggebruikers die zijn opgenomen zijn in een psychiatrisch verzorgingstehuis. Volgens de gemachtigde vindt deze bepaling rechtsgrond in artikel 20 van het overnamedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de financiële betrekkingen met en tussen de verzekeringsinstellingen, de zorgvoorzieningen en de rechthebbenden te regelen in het kader van de uitbetaling van de tegemoetkomingen die worden toegekend op basis van het decreet.

De ontworpen bepaling bevat echter ook onderdelen die geen verband vertonen met die financiële betrekkingen, zoals paragraaf 1, eerste lid, eerste zin, paragraaf 2, eerste lid, en paragraaf 3. Die bepalingen moeten worden herschreven om ze alsnog te kunnen inpassen in de rechtsgrond of eventueel worden overgeheveld naar de bepalingen in het ontwerp over de erkenning van psychiatrische verzorgingstehuizen.

⁸ Zie, wat betreft artikel 62 van het ontworpen besluit, ook opmerking 3.7.

⁹ Zie artikel 1, 11°, van het ontwerp.

¹⁰ Zie artikel 9, eerste lid, van het decreet van 18 mei 2018 ‘houdende de Vlaamse sociale bescherming’

3.3. Artikel 26 van het ontworpen besluit betreft de financiële betrekkingen tussen de vervoerder, de zorggebruiker en de verzekeringsinstellingen. Volgens de gemachtigde vindt ook deze bepaling rechtsgrond in artikel 20 van het overnamedecreet. De voormelde decretale bepaling betreft enkel de financiële betrekkingen met en tussen de verzekeringsinstellingen, de zorgvoorzieningen en de rechthebbenden, en niet die met de vervoerder.

De gemachtigde opperde dat de artikelen 80 en 81 van het overnamedecreet rechtsgrond kunnen bieden, maar die bepalingen hebben dan weer enkel betrekking op de vergoeding van reiskosten die verband houden met revalidatieverstrekingen in revalidatievoorzieningen. In dat geval moet de ontworpen bepaling worden beperkt tot deze context en worden ondergebracht in deel 4 van het ontwerp.

Indien het daarentegen de bedoeling is dat de ontworpen bepaling een algemeen toepassingsgebied heeft en ook betrekking heeft op de reiskosten voor zorg in andere soorten voorzieningen, moet artikel 20 van het overnamedecreet worden uitgebreid tot de vervoerder vooraleer de ontworpen bepaling doorgang kan vinden.

3.4. Artikel 27 van het ontworpen besluit vindt volgens de gemachtigde rechtsgrond in artikel 52 van het overnamedecreet. Er moet wel worden aangestipt dat het een zeer summiere uitvoering betreft van die decretale bepaling.

3.5.1. De artikelen 52 en 67 van het ontworpen besluit hebben betrekking op het opleggen van een administratieve geldboete.¹¹ Daarvoor bestaat echter geen uitdrukkelijke rechtsgrond in het overnamedecreet. De artikelen 37 en 49, § 2, van dat decreet, waar de gemachtigde naar verwees, machtigen de Vlaamse Regering enkel om “de gevolgen” te bepalen als de verzekeringsinstellingen bepaalde regels niet naleven. Uit de parlementaire voorbereiding van de twee ontworpen bepalingen kan niet worden opgemaakt dat daarmee administratieve geldboeten werden bedoeld, wel integendeel. In de memorie van toelichting wordt over artikel 37 immers het volgende uiteengezet:¹²

“Dit artikel is geïnspireerd door artikel 166 van de Ziekteverzekeringswet, dat in sancties op de verzekeringsinstellingen voorziet. Het opleggen van administratieve sancties, hetzij in de vorm van een geldboete hetzij in de vorm van uitsluiting van prestaties, wordt in dit ontwerp van decreet vervangen door een regeling met het oog op een correcte terugvordering van onverschuldigde betalingen die naar aanleiding van de opmerkingen over het contractuele procedé in randnummer 22.1 en 22.2 van het advies van de Raad van State niet wordt opgenomen in de overeenkomst, maar wordt bepaald door de Vlaamse Regering.”

Bij artikel 49 wordt dan weer het volgende vermeld:¹³

“Naar aanleiding van de opmerkingen over het contractuele procedé in randnummer 22.1 en 22.2 van het advies van de Raad van State bepaalt dit ontwerp van decreet, gelijkaardig aan artikel 166, §1, j, van de Ziekteverzekeringswet, niet langer dat

¹¹ In sommige onderdelen van artikel 52 wordt enkel gewag gemaakt van “geldboete” in plaats van “administratieve geldboete”. De gemachtigde bevestigde dat overal “administratieve geldboete” moet worden geschreven.

¹² *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1588/1, 34.

¹³ *Ibid.*, 38.

dat de overeenkomst, maar wel de Vlaamse Regering de gevolgen zal bepalen in geval de gegevens op de lijsten, vermeld in artikel 138 van de Ziekteverzekeringswet, niet overeenkomen met de authentieke bron of niet de nodige gegevens bevatten voor de volledige identificering van de verstrekkingen van de zorgverstrekkers die deze hebben voorgeschreven, uitgevoerd of afgeleverd en van de begunstigden, hetzij bij gebreke aan waarmede door een gevolmachtigde.”

Die conclusie geldt eveneens ten aanzien van artikel 9 van het overnamedecreet, waarbij de Vlaamse Regering enkel gemachtigd wordt om “de gevolgen” te bepalen van bepaalde tekortkomingen van de verzekeringsinstellingen, zonder dat melding wordt gemaakt van administratieve geldboeten. Ook hier wordt in de memorie van toelichting uiteengezet dat in de ontworpen decretale regeling “gevolgen van eventuele verkeerde handelingen van de verzekeringsinstellingen [worden] geclausuleerd in de vorm van schadebedingen in plaats van gesanctioneerd in de vorm van het opleggen van administratieve geldboeten”.¹⁴

De gevallen waarin in het overnamedecreet wel uitdrukkelijk gewag wordt gemaakt van een administratieve geldboete (in het bijzonder de artikelen 42, tweede lid, en 43, § 4) betreffen sancties ten aanzien van de rechthebbende, de vervoerder of de zorgvoorziening, maar niet ten aanzien van de verzekeringsinstelling.

Het overnamedecreet bevat dan ook geen bepaling die rechtsgrond biedt voor de artikelen 52 en 67 van het ontworpen besluit.

3.5.2. De gemachtigde verwees nog naar artikel 166 van de wet ‘betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen’, gecoördineerd op 14 juli 1994 (hierna: ZIV-wet). Die bepaling handelt over administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd aan verzekeringsinstellingen en heeft zelfs duidelijk model gestaan voor de ontworpen bepalingen, wat dan weer de vraag doet rijzen wat hun onderlinge verhouding is. In elk geval bevat de wetsbepaling geen machtiging om de regeling inzake administratieve geldboeten nader uit te werken.

3.5.3. Gelet op het voorgaande volstaan de artikelen 37 en 49, § 2, van het overnamedecreet niet als rechtsgrond en kunnen er enkel minder verregaande gevolgen worden verbonden aan het niet-naleven van regels door de verzekeringsinstellingen. De gemachtigde verklaarde dat het overnamedecreet op dit punt zal worden aangepast.

Het lijkt in elk geval niet mogelijk om de regeling in artikel 166 van de ZIV-wet in de ontworpen bepalingen te parafraseren, gelet op de duidelijke wil van de decreetgever om in de plaats van administratieve geldboeten te voorzien in alternatieve maatregelen.

3.6. De artikelen 60 en 63 van het ontworpen besluit strekken tot de uitvoering van respectievelijk de artikelen 42, derde lid, en 43, § 6, van het overnamedecreet, waarbij de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de nadere regels te bepalen voor de oplegging en de betaling van de administratieve geldboete vermeld in de artikelen 42, tweede lid, en 43, § 4, van het overnamedecreet.

¹⁴ *Ibid.*, 21-22.

3.6.1. De artikelen 60, § 3 en 63, § 3, van het ontworpen besluit bepalen dat de opbrengst van de administratieve geldboeten aan het agentschap worden overgemaakt. Die bepalingen betreffen niet de oplegging en de betaling van de administratieve geldboete en vinden dan ook geen rechtsgrond in de aangehaalde decretale bepalingen. Ze moeten uit het ontwerp worden weggelaten.

3.6.2. Artikel 60, § 4, derde lid, van het ontworpen besluit heeft betrekking op de inning van het bedrag van de administratieve geldboete door de Vlaamse Belastingdienst als de rechthebbende of de vervoerder nalaat de administratieve geldboete te betalen. Volgens de gemachtigde vindt deze bepaling rechtsgrond in artikel 2 van het decreet van 22 februari 1995 ‘tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren’. Het eerste lid van dat artikel bepaalt dat de Vlaamse regering de personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst aanstelt en hen belast met het invorderen van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, met de invordering van de administratieve geldboeten en met de invordering van het toebehoren in de door haar aan te duiden gemeenschapsaangelegenheden.

Deze decretale bepaling veronderstelt dat de Vlaamse Belastingdienst formeel wordt belast met de invordering van de betrokken administratieve geldboeten, hetgeen nu enkel onrechtstreeks uit de ontworpen bepaling kan worden afgeleid. Dit moet bijgevolg worden geëxpliciteerd, hetzij in de ontworpen bepaling, hetzij in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 ‘betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren’.

3.6.3. De artikelen 60, § 5, tweede tot zesde lid, en 63, § 5, tweede tot vijfde lid, van het ontworpen besluit hebben betrekking op de verjaring van de inbreuk die met de administratieve geldboete wordt bestraft. De verjaring van de vordering tot voldoening van de administratieve geldboete en de wijze waarop deze verjaring wordt gestuit, wordt geregeld in artikel 46, vierde lid, van het overnamedecreet.

De gemachtigde gaf toe dat noch deze bepaling, noch enige andere decretale bepaling de Vlaamse Regering machtigt om de verjaring en de schorsing of stuiting van de verjaring nader te regelen. De Raad van State ziet ook niet in hoe de voormelde decretale bepaling zou kunnen worden aangevuld met een beroep op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’). De gemachtigde verklaarde dat het decreet zal worden aangepast om te voorzien in een afdoende rechtsgrond. In afwachting daarvan kunnen de ontworpen bepalingen geen doorgang vinden.

3.7. Artikel 62 van het ontworpen besluit voorziet in een procedure volgens dewelke de leidend ambtenaar (of de ambtenaar die hij heeft aangewezen) vaststelt of er al dan niet sprake is van overbodige zorg in de zin van artikel 43, § 1, eerste lid, 6°, van het overnamedecreet. Met die bepaling wordt de uitvoering beoogd van de delegatie aan de Vlaamse Regering in artikel 43, § 1, tweede lid, 2°, van het overnamedecreet, om te bepalen “wat wordt verstaan onder overbodige zorg als vermeld in het eerste lid, 6°, na advies van de Expertencommissie in dialoog met de sectorale adviescommissie” (zie over dat laatste ook opmerking 5).

De ontworpen bepaling voorziet enkel in een procedure, zonder dat enige inhoudelijke invulling wordt gegeven van de notie “overbodige zorg”. Dat wordt door de gemachtigde bevestigd:

“Wat overbodige zorg is, zal geval per geval moeten bepaald worden, op basis van de resultaten van het onderzoek van de Zorgkassencommissie en na advies van de Expertencommissie die voorafgaand in dialoog gaat met de betreffende sectorale adviescommissie.”

Wanneer de decreetgever aan de Vlaamse Regering de opdracht geeft om te bepalen “wat wordt verstaan onder overbodige zorg”, kan de Vlaamse Regering die opdracht niet zonder meer omzetten in de bevoegdheid voor een ambtenaar om geval per geval te bepalen of die overbodige zorg al dan niet voorligt, ook indien dat gebeurt na een onderzoek van de Zorgkassencommissie en na advies van de Expertencommissie die voorafgaand in dialoog gaat met de betreffende sectorale adviescommissie. Op zijn minst moet in de ontworpen bepaling eerst enige inhoudelijke invulling worden gegeven aan de notie “overbodige zorg”.

3.8. Artikel 82 van het ontworpen besluit bepaalt dat het psychiatrisch verzorgingstehuis voor de aflevering van geneesmiddelen aan de zorggebruikers een beroep kan doen op de ziekenhuisapotheek. Aangezien het gaat om een mogelijkheid die wordt geboden en niet om een verplichting die wordt opgelegd, gaat het niet om een erkenningsvoorwaarde ten aanzien van de psychiatrische verzorgingstehuizen. Op de vraag wat dan de rechtsgrond vormt voor de ontworpen bepaling, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“We baseren ons op de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen. In deze wet wordt in art 6§2, eerste lid de aflevering van de ziekenhuisapotheek in een psychiatrische verzorgingstehuis en een initiatief beschut wonen geregeld.”

Artikel 6, § 2, eerste lid, van de wet van 25 maart 1964 ‘op de geneesmiddelen’ luidt als volgt:

“De ziekenhuisapotheeker mag, tegelijk met de andere officina-apothekers, op doktersvoorschrift, binnen de perken van het therapeutisch formularium, bepaald door de Koning, geneesmiddelen voor menselijk gebruik afleveren aan de personen die gehuisvest zijn in rusthuizen voor bejaarden, in rust- en verzorgingstehuizen, in strafinrichtingen, in psychiatrische verzorgingstehuizen in asielzoekerscentra, in gespecialiseerde centra voor drugsverslaafden en in beschutte woningen.”

Nog afgezien van de vraag of de Vlaamse Regering wel bevoegd is om te bepalen dat een psychiatrisch verzorgingstehuis een beroep kan doen op een ziekenhuisapotheek, voegt de ontworpen bepaling niets toe aan de voormelde wetsbepaling en moet ze worden weggelaten.

3.9. De artikelen 110 en 153 van het ontworpen besluit schrijven onder meer voor dat elk psychiatrisch verzorgingstehuis, respectievelijk elk initiatief van beschut wonen over een reglement beschikken voor de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens en welke elementen aangaande de verwerking van persoonsgegevens in dat reglement worden verwerkt. Voor die ontworpen bepalingen wordt de rechtsgrond gezocht in artikel 13, § 6, van het overnamedecreet, maar die bepaling heeft betrekking op het doorgeven

van gegevens door de voorziening naar de hogere overheden en kan dan ook niet als rechtsgrond fungeren voor de verwerking van persoonsgegevens binnen de voorziening.

Op de vraag wat dan wel de rechtsgrond vormt voor de ontworpen bepalingen, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het opstellen van dit reglement is één van de voorwaarden voor erkenning van het psychiatrisch verzorgingstehuis (art 56). Met het reglement op te stellen worden geen gegevens uitgewisseld. (...) Het opstellen van dit reglement is één van de voorwaarden voor erkenning van ibw (art 56). Met het reglement op te stellen worden geen gegevens uitgewisseld.”

Het klopt dat de ontworpen bepalingen grotendeels begrepen kunnen worden als erkenningsvoorwaarden voor de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven van beschut wonen en als dusdanig rechtsgrond kunnen vinden in artikel 56 van het overnamedecreet. Desalniettemin lijken de ontworpen bepalingen ook de verwerking van de gegevens van de zorggebruikers toe te staan indien aan de voorwaarden van het reglement is voldaan. Voor die verwerking is er geen rechtsgrond voorhanden. De verwerking van persoonsgegevens door de zorgvoorzieningen komt aan bod in de artikelen 7 en 8 van het ontworpen besluit en in de relevante bepalingen van het overnamedecreet (zie in dat verband overigens ook opmerking 3.1.1). De ontworpen bepalingen kunnen geen ruimere mogelijkheid bieden inzake de verwerking van persoonsgegevens.

3.10. Voor artikel 209, § 2, van het ontworpen besluit moet een beroep worden gedaan op artikel 3, vierde lid, van het overnamedecreet, dat een delegatie bevat aan de Vlaamse Regering voor de nadere voorwaarden en procedures voor de administratieve beroepsprocedure. Die bepaling moet worden toegevoegd aan de opsomming in de aanhef.

3.11. De rechtsgrond voor artikel 306 van het ontworpen besluit, dat nadere bepalingen bevat over de beschermende maatregelen die kunnen worden opgelegd aan de multidisciplinaire begeleidingsequipe, kan worden gevonden in artikel 14 van het decreet van 19 januari 2018 ‘houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid’. Een verwijzing naar die bepaling moet worden toegevoegd aan de aanhef.

3.12. De rechtsgrond voor de wijzigingsbepalingen in de artikelen 335 tot 357 van het ontworpen besluit kan in beginsel worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met de bepalingen van het overnamedecreet die rechtsgrond bieden voor de bepalingen in het ontworpen besluit die er inhoudelijk mee samenhangen. Voor enkele bepalingen is evenwel een nader onderzoek vereist.

3.12.1. Artikel 340, 2°, van het ontworpen besluit breidt het toepassingsgebied uit van de “planningsvergunning” in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 ‘tot vaststelling van de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning en een exploitatievergunning voor intramurale en transmurale voorzieningen in de gezondheidszorg’ zodat het voortaan ook de “voorafgaande vergunning” vermeld in artikel 62 van het overnamedecreet omvat. Daarvoor kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met artikel 62, eerste lid, van het

overnamedecreet. Die laatste bepaling moet dan ook worden toegevoegd aan de opsomming in de aanhef.

3.12.2. De wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 ‘houdende uitvoering van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen in de algemene, categorale en universitaire ziekenhuizen’ bij de artikelen 342 en 343 van het ontworpen besluit vinden rechtsgrond in de artikelen 5, 6, 7, 12 en 14 van het decreet van 17 oktober 2003 ‘betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen’. Een verwijzing naar die bepalingen moet worden toegevoegd aan de aanhef.

3.12.3. Artikel 344 van het ontworpen besluit breidt het toepassingsgebied uit van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 ‘betreffende de boekhouding en het financieel verslag voor de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’. De gemachtigde verklaarde het volgende wat betreft de rechtsgrond voor de ontworpen bepaling:

“De rechtsgrond van art 344 vindt u in het overnamedecreet, artikel 56 (IBW), artikel 81 (revalidatievoorzieningen), artikel 95, §2 (MBE).”

Wat betreft de initiatieven van beschut wonen kan worden aangenomen dat, bij gebrek aan specifieke bepalingen in het overnamedecreet over de boekhouding, voorwaarden aangaande de boekhouding kunnen worden ingepast in de erkenningsvoorwaarden inzake de “functionele en organisatorische werking”, zoals vermeld in artikel 56, tweede lid, 4°, van het overnamedecreet. In dat geval zou wel in titel 1 van deel 3 een bepaling moeten worden opgenomen (met dezelfde decretale bepaling als rechtsgrond) waarin de naleving van de vereisten in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 als erkenningsvoorwaarde wordt opgelegd.

Wat betreft de revalidatievoorzieningen en de multidisciplinaire begeleidingsequipes bevatten de artikelen 81 en 95, § 2, van het overnamedecreet een delegatie om de regels en voorwaarden vast te leggen waaronder tegemoetkomingen kunnen worden verleend. Ook hier kan worden aangenomen dat de naleving van de vereisten in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 wordt opgelegd als een voorwaarde voor het verkrijgen van een tegemoetkoming, maar dan moeten in de delen 4 en 6 uitdrukkelijke bepalingen in die zin worden opgenomen (met dezelfde decretale bepalingen als rechtsgrond).

3.12.4. De artikelen 345 tot 357 van het ontworpen besluit bevatten wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 april 2014 ‘tot vaststelling van de procedures voor de gezondheidszorgvoorzieningen’. De rechtsgrond daarvoor wordt geboden door de artikelen 29, 30, 33 en 34, § 2, van het decreet van 20 maart 2009 ‘houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’. Een verwijzing naar die bepalingen moet worden toegevoegd aan de aanhef.

3.13. Voor de opheffing van een reeks koninklijke en ministeriële besluiten bij artikel 358 van het ontworpen besluit kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met de bepalingen van het overnamedecreet die

rechtsgrond bieden voor de bepalingen in het ontworpen besluit die in de plaats komen voor de op te heffen besluiten.

VORMVEREISTEN

4.1. De financiering van de verschillende zorgvoorzieningen kan gevolgen hebben op het vlak van staatssteun. Het lijkt echter niet onwaarschijnlijk dat die bepalingen, gelet op de gedetailleerde wijze waarop de financiering wordt geregeld, kunnen worden gebillijkt op basis van het DAEB-besluit.¹⁵ Er moet evenwel worden vastgesteld dat nergens in het ontwerp naar dit besluit wordt verwezen, wat nochtans vereist is door artikel 4, f), van dat besluit.

De gemachtigde verklaarde dat het niet de bedoeling is om een beroep te doen op die vrijstellingsregeling om de volgende redenen:

“Er wordt geen verwijzing gedaan naar het DAEB-besluit 2012/21/EU. Voor de verschillende voorzieningen volgt een bijkomende motivatie:

1. Voor de psychiatrische verzorgingstehuizen gaat het om economische diensten van algemeen belang maar niet om staatssteun in de zin van het verdrag, omdat voldaan is aan de Altmark-criteria (zaak C-280/00, arrest van 24 juli 2003):

a. de begunstigde onderneming is daadwerkelijk belast met de uitvoering van openbare dienstverplichtingen en die verplichtingen zijn duidelijk afgebakend in art 54 van het decreet namelijk het toepassingsgebied.

b. de parameters voor de berekening van de compensatie zijn vooraf op objectieve en transparante wijze vastgesteld in het decreet art 63 tot art 70 en in het BVR art 112 tot art 123.

c. de compensatie is niet hoger dan nodig is om de kosten van de uitvoering van openbare dienstverplichtingen geheel of gedeeltelijk te dekken. De wijze van samenstelling van de opnemingsprijs (art 112 tot art 119) is transparant en bevat correctie mechanismen ter voorkoming van overcompensatie. Er is een aparte boekhouding en een rapportering ervan (art 119). Het persoonlijk aandeel is een financiële bijdrage in de zorgkosten. Onterecht betaalde tegemoetkomingen kunnen teruggevorderd worden door de verzekeringsinstellingen (art 44 tot art 49)

d. De noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitoefening van deze verplichtingen. De oplijsting van de financiering wordt opgemaakt aan de hand van de reële kosten (art 112 tot art 119)

2. Voor de initiatieven beschut wonen gaat het om steun aan hulpbehoevende personen en niet om steun aan een onderneming. Voor deze organisaties is er geen persoonlijke bijdrage. De kosten zijn kosten enkel voor de zorg (art 157). De eventueel bijkomende kosten zijn de kosten voor de huisvesting die de officiële verblijfplaats is van de zorggebruiker.

¹⁵ Besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’.

3. Voor de revalidatieovereenkomsten geldt in hoofddorde dat het gaat om steun aan hulpbehoevende personen en niet om steun aan ondernemingen. In ondergeschikte orde stellen we dat ook aan de Altmark-criteria is voldaan.

a. de begunstigde onderneming is daadwerkelijk belast met de uitvoering van openbare dienstverplichtingen en die verplichtingen zijn duidelijk afgebakend namelijk door de revalidatieovereenkomst (art 161)

b. de parameters voor de berekening van de compensatie zijn vooraf op objectieve en transparante wijze vastgesteld in het decreet en verder geconcretiseerd in de revalidatieovereenkomst (art 193). De jaarenveloppe die berekend is op de reële kostprijs kan nooit overschreden worden.

c. de compensatie is niet hoger dan nodig is om de kosten van de uitvoering van openbare dienstverplichtingen geheel of gedeeltelijk te dekken. De wijze van samenstelling van het revalidatieforfait is transparant en de jaarenveloppe kan nooit overschreden worden. Er is een aparte boekhouding en een rapportering ervan die bepaald wordt in de revalidatieovereenkomst. Onterecht betaalde tegemoetkomingen kunnen teruggevorderd worden door de verzekeringsinstellingen (art 44 tot art 49)

d. De noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitoefening van deze verplichtingen. De jaarenveloppe kan nooit overschreden worden. Bijkomende noodzakelijk compensaties zijn niet nodig.

4. Voor de revalidatieziekenhuizen is de financiering conform het DAEB-besluit vastgelegd in de ziekenhuiswet, zoals gewijzigd bij overnamedecreet. De ziekenhuiswet blijft van toepassing.

5. Voor de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging gaat het om steun aan hulpbehoevenden en niet aan ondernemingen. Voor de multidisciplinaire palliatieve equipes gaat niet om economische diensten, maar om diensten die volledig geïntegreerd zijn in een Vlaams gezondheidsstelsel en bijna volledig gebaseerd zijn op het solidariteitsbeginsel. Zij worden niet rechtstreeks gefinancierd maar volgt de zorggebruiker. De equipes mogen zich niet beperken tot tussenkomst of tot de palliatieve personen voor wie een eenmalig forfaitair bedrag of een verminderd forfait mag worden aangerekend (art 314). Zij mogen nooit een kost aanrekenen ongeacht of de palliatieve persoon rechthebbende is of niet (art 325). Zij worden volledig met overheidsmiddelen gefinancierd en leveren hun diensten kosteloos aan de doelgroep. De begunstigde entiteit is dan ook geen onderneming in de zin van het VWEU.”

4.2. De Raad van State kan zich niet zonder meer aansluiten bij die zienswijze.

Wat betreft de psychiatrische verzorgingstehuizen en, in ondergeschikte orde ook de revalidatieovereenkomsten, moet worden opgemerkt dat de Raad van State niet over de vereiste expertise beschikt om te beoordelen of werkelijk voldaan is aan de Altmark-criteria¹⁶ – en dan in bijzonder het vierde Altmark-criterium, dat in de afwezigheid van openbare aanbestedingen bijzonder moeilijk te beoordelen is, aangezien dan moet worden uitgemaakt of de noodzakelijke compensatie voor de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen wordt vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren, rekening houdend met de opbrengsten en met een

¹⁶ HvJ 24 juli 2003, C-280/00, *Altmark Trans GmbH*, punten 87-95.

redelijke winst uit de uitoefening van deze verplichtingen. Het is precies omwille van de moeilijkheden bij de beoordeling van dat criterium dat het DAEB-besluit is aangenomen, dat steunmaatregelen die aan de eerste drie criteria voldoen onder bepaalde voorwaarden vrijstelt van aanmelding. Nu de gemachtigde alleszins aannemelijk maakt dat aan de eerste drie voorwaarden is voldaan, lijkt het juist raadzaam om ofwel een verwijzing naar het DAEB-besluit op te nemen, ofwel alsnog over te gaan tot aanmelding bij de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Wat de initiatieven van beschut wonen betreft kan de omstandigheid dat de overheidsmiddelen (de tegemoetkoming vermeld in artikel 157 van het ontwerp) niet rechtstreeks ter beschikking worden gesteld van de initiatieven van beschut wonen, maar worden toegekend aan de zorggebruikers, op zich niet uitsluiten dat toch een onrechtstreeks voordeel wordt toegekend aan de initiatieven van beschut wonen.¹⁷ De tegemoetkoming komt immers overeen met de prijs per verblijfsdag en dekt het aanbod van zorg vermeld in artikel 155, § 2 van het ontwerp. De zorggebruikers lijken dan ook het loutere doorgeefluik te vormen van de overheidsmiddelen aan de initiatieven van beschut wonen, die zelf bovendien geen enkele autonomie hebben voor de prijzen die ze voor die zorg willen aanrekenen aan de zorggebruikers. De combinatie van de voormelde bepalingen van het ontwerp heeft tot gevolg dat, net zoals bij de DAEB-regeling voor de psychiatrische verzorgingstehuizen, in detail wordt bepaald hoeveel overheidsmiddelen zullen worden toegekend aan de initiatieven van beschut wonen. Het enige verschil betreft de uitbetalingswijze, die bij de psychiatrische verzorgingstehuizen rechtstreeks aan die voorzieningen gebeurt, en bij de initiatieven van beschut wonen via de zorggebruikers. De zorggebruikers zelf hebben bovendien geen vrijheid om te beslissen hoeveel geld ze willen uitgeven voor de aan hen te leveren zorg. De prijs daarvan ligt immers volkomen vast en de ermee overeenstemmende tegemoetkoming die de zorggebruikers daarvoor ontvangen, gaat volledig naar de initiatieven voor beschut wonen.¹⁸ De conclusie is dan ook dat de regeling voor de initiatieven van beschut wonen niet op grond van de argumentatie van de gemachtigde kan ontsnappen aan de toepassing van de staatssteunregels.¹⁹ Wat betreft de vraag of de regeling kan worden ingepast in de voorwaarden van het DAEB-besluit wordt verwezen naar de conclusie voor de psychiatrische verzorgingstehuizen en de revalidatieovereenkomsten.

¹⁷ Zie in die zin de mededeling van de Commissie betreffende het begrip „staatssteun” in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C/2016/2946), *Pb.* 2016, C 262/1, punten 115-116, en de daar aangehaalde voorbeelden.

¹⁸ In die zin verschilt dit systeem van “rugzakmodellen” waarbij de zorggebruiker zelf kan bepalen welke gepersonaliseerde zorg hij wenst te verkrijgen en waarbij er geen een-op-eenrelatie is tussen de aan de zorggebruiker toegekende middelen en de aan de zorgverlener(s) betaalde bedragen.

¹⁹ Overigens moet worden vastgesteld dat uit het antwoord van de gemachtigde met betrekking tot de revalidatieovereenkomsten blijkt dat ook zij, weliswaar in ondergeschikte orde, allerminst de mogelijkheid uitsluit dat via tegemoetkomingen aan de zorggebruikers een onrechtstreekse subsidie wordt gegeven aan de zorgverstrekker.

Wat betreft de revalidatieziekenhuizen²⁰ en de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging kan het betoog van de gemachtigde worden bijgevalen.

5. Nog afgezien van wat bij de bespreking van de rechtsgrond voor artikel 62 van het ontworpen besluit is uiteengezet (zie opmerking 3.7), schrijft de rechtsgrondbepaling (artikel 43, tweede lid, 2°, van het overnamedecreet) voor dat wat wordt verstaan onder overbodige zorg als vermeld in het eerste lid, 6°, wordt bepaald “na advies van de Expertencommissie in dialoog met de sectorale adviescommissie”.

De omstandigheid dat in de huidige versie van artikel 62 van het ontwerp dat advies van de Expertencommissie, in dialoog met de betreffende sectorale adviescommissie, ook wordt opgelegd voor elke beslissing over het al dan niet voorliggen van overbodige zorg, doet geen afbreuk aan de vaststelling dat dat vormvereiste in elk geval geldt voor het regelgevend optreden ter uitvoering van de voormelde decretale bepaling.

De conclusie is dan ook dat het advies van de Expertencommissie in dialoog met de sectorale adviescommissie moet worden ingewonnen over artikel 62 van het ontwerp. Eventueel kan die bepaling in afwachting van dat advies worden weggelaten uit het ontwerp en later middels een wijzigend besluit alsnog worden ingevoegd.

6. Aangezien de rechtsgrond voor de artikelen 342 en 343 van het ontworpen besluit wordt geboden door de artikelen 5, 6, 7, 12 en 14 van het decreet van 17 oktober 2003 (zie opmerking 3.12.2), moet het door artikel 6, § 2, van dat decreet voorgeschreven “overleg met de betrokken sectoren” hebben plaatsgevonden. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Ik kan u bevestigen dat het BVR tot stand is gekomen in overleg met alle betrokken sectoren waaronder ook de sector revalidatieziekenhuizen. Zij werden betrokken bij het schrijven van het BVR en over de inhoud is er meermaals overleg geweest met de vertegenwoordigers van de betrokken sectoren.”

7. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

8. Het ontwerp bevat verscheidene delegaties van verordenende bevoegdheid aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid (hierna: de minister).

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds meermaals heeft opgemerkt, kan het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de

²⁰ Zie immers het toekomstige artikel 105, § 2, tweede lid, van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 ‘op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen’, zoals gewijzigd bij artikel 86 van het overnamedecreet.

Vlaamse Regering aan één van haar leden, enkel toelaatbaar worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft.

De delegaties vervat in de artikelen 37, 50, tweede lid, en 51, § 2, van het ontwerp lijken verder te gaan en moeten dan ook ofwel worden vervangen door een regeling in het ontwerp zelf, ofwel nader worden omschreven, zodat ze alsnog doorgang kunnen vinden.

9.1. In verschillende bepalingen van het ontwerp (artikelen 15, 17, 22 en 228) wordt expliciet of impliciet een delegatie gegeven aan het agentschap Zorg en Gezondheid²¹ om het model van formulieren te bepalen. Artikel 24, § 1, derde lid, van het ontwerp machtigt het agentschap om de modellen van de facturen en individuele onkostennota's op te stellen. Overeenkomstig artikel 26 van het ontwerp bepaalt het agentschap het model dat door de vervoerder moet worden gebruikt om zijn facturen te bezorgen aan de zorggebruiker of aan de verzekeringsinstelling. Artikel 59 van het ontwerp machtigt het agentschap om het model te bepalen van diverse documenten die bij de aanvraag voor een tegemoetkoming voor buitengewone zorg moeten worden gevoegd. Daarnaast wordt ook gewag gemaakt van door het agentschap te bepalen modellen in de artikelen 121, 195, 208 en 263 van het ontwerp.

Deze delegaties zijn niet problematisch in zoverre deze formulieren en modellen enkel elementen bevatten die reeds voortvloeien uit bepalingen van het overnamedecreet en van het ontworpen besluit. Dit laatste werd door de gemachtigde bevestigd.

9.2. Artikel 22, § 2, zevende lid, van het ontwerp bevat een delegatie aan het agentschap om de gevallen te bepalen waarin het geneeskundig verslag voor eensluidend advies wordt voorgelegd aan de Zorgkassencommissie. Artikel 24, § 1, derde lid, van het ontwerp verleent een delegatie aan hetzelfde agentschap om de facturatie-instructies te bepalen.

Het agentschap Zorg en Gezondheid is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid en maakt bijgevolg deel uit van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap. Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan de administratie is in principe ontoelaatbaar, omdat afbreuk wordt gedaan aan het beginsel van de eenheid van verordenende macht en aan het beginsel van de politieke verantwoordelijkheid van de ministers. Enkel wanneer het gaat om maatregelen die een beperkte en technische draagwijdte hebben, kan een dergelijke delegatie worden aanvaard.

De gemachtigde verklaarde dat de ontworpen delegaties aan de minister zullen worden verleend in plaats van aan het agentschap. Aangezien het gaat om regels van bijkomstige aard of van beperkt belang (zie opmerking 8), kan daarmee worden ingestemd.

Het zo-even geschetste voorbehoud geldt ook voor de “modaliteiten” (lees: nadere regels) die het agentschap bepaald voor de mededeling van gegevens overeenkomstig artikel 269, 2° en 3°, van het ontwerp.

²¹ Zijnde een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid (zie het besluit van de Vlaamse regering van 7 mei 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap 'Zorg en Gezondheid'’).

10. De artikelen 60 en 63 van het ontwerp bepalen dat een beslissing, meegedeeld bij aangetekende zending, geacht wordt te zijn ontvangen op de eerste werkdag die volgt op het overhandigen van de briefomslag (waarmee kennis wordt gegeven van de beslissing) bij de post. Artikel 64 van het ontwerp bepaalt dat een aangetekende zending wordt geacht ontvangen te zijn op de derde werkdag nadat de brief aan de postdiensten is overhandigd en dat een beslissing uitwerking heeft vanaf de derde werkdag nadat de brief aan de postdiensten is overhandigd.

De gemachtigde was het ermee eens dat in alle gevallen een zelfde termijn moet bepaald worden, namelijk de derde werkdag.

Bovendien is het raadzaam om de ontworpen bepalingen aan te vullen teneinde aan de geadresseerde de mogelijkheid te geven te bewijzen dat de kennisgeving hem pas later heeft bereikt. Op die manier kan worden vermeden dat de termijn van betaling van de administratieve geldboete (artikelen 60 en 63 van het ontwerp) of de termijn om verweermiddelen mee te delen (artikel 64, tweede lid, van het ontwerp) beginnen te lopen op een dag dat de geadresseerde nog geen kennis heeft van de betrokken beslissingen.²²

De gemachtigde kon met die aanpassingen instemmen.

11. In verscheidene bepalingen van het ontwerp, namelijk de artikelen 64, vierde lid, 67, § 2, tweede lid, 70, § 2, 77, derde lid, 134, derde lid, 256, eerste en derde lid, wordt bepaald dat bepaalde beslissingen moeten zijn gemotiveerd of met redenen moeten zijn omkleed.

Het opleggen van een dergelijke motiveringsplicht is overbodig en misleidend. Het is overbodig omdat de beslissingen onder de toepassing vallen van de wet van 29 juli 1991 'betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen' en de verplichting tot formele motivering reeds uit die wet voortvloeit. Het is misleidend omdat dergelijke bepalingen ten onrechte de indruk wekken dat de formele motiveringsverplichting niet bestaat zonder dat zulks erin uitdrukkelijk wordt voorgeschreven.

Tenzij een verdergaande motiveringsplicht wordt beoogd dan diegene die voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991, in welk geval de draagwijdte ervan dient te worden omschreven, moeten de bepalingen die de motivering voorschrijven, worden weggelaten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

12.1. De vermelding van de rechtsgrond in de aanhef moet worden afgestemd op hetgeen in de opmerkingen 3 tot 3.13 is uiteengezet.

²² Een aanpassing in die zin is des te meer raadzaam nu de in artikel 64, tweede lid, van het ontwerp vermelde termijn van vijftien werkdagen reeds zeer kort is, zodat het verschil inzake datum van ontvangst een reële weerslag kan hebben.

12.2. De vermelding van de vervulde vormvoorschriften moet worden aangevuld met het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, het advies van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en de vormvoorschriften vermeld in de opmerkingen 4 tot 6.

Artikel 4

13. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd artikel 4 van het ontwerp door de stellers aangepast door de toevoeging van twee paragrafen die luiden als volgt:

“§2. De verzekeringsinstellingen bezorgen het Intermutualistisch Agentschap vermeld in artikel 13, §7 van het decreet van 6 juli 2018 de volgende gepseudonimiseerde gegevens van de bij hun aangesloten rechthebbenden via magnetische drager met de volgende periodiciteit:

1° maandelijks: de terugbetaalde zorg;

2° op 30 juni en 31 december: de gegevens vermeld in paragraaf 1, 2°, 3°, 4°, 5°, 6°, 7°, 8°, 9°, 10°, 11° en 12°;

§3. De verzekeringsinstellingen bewaren de door hen verwerkte persoonsgegevens dertig jaar na het uitschrijven of vijf jaar na het overlijden van de rechthebbende.”

Met die aanvulling kan worden ingestemd, onder voorbehoud van hetgeen is uiteengezet in opmerking 3.1.1.

Artikel 7

14. Naar aanleiding van het voormelde advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd ook artikel 7 van het ontwerp aangepast door de toevoeging van een lid dat luidt als volgt:

“De psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen verwerken naast de in het eerste lid vermelde persoonsgegevens bijkomend de volgende persoonsgegevens van de zorggebruikers:

1° het onderwijsniveau uitgedrukt in hoofdcategorieën;

2° de betrokkenheid in het arbeidsproces uitgedrukt in hoofdcategorieën;

3° de aard van het inkomen uitgedrukt in hoofdcategorieën;

4° het huidig of laatste hoofdberoep uitgedrukt in hoofdcategorieën.”

Met die aanvulling kan worden ingestemd, onder voorbehoud van hetgeen is uiteengezet in opmerking 3.1.1.

Artikel 8

15. Naar aanleiding van het voormelde advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd ook artikel 8 van het ontwerp aangepast naar de volgende versie:

“Art. 8. §1. Het agentschap verwerkt de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de zorggebruikers en de naam van de coördinator vermeld in bijlage 1 en 2. Deze gegevens worden bewaard tot 15 jaar na ontvangst.

Het agentschap verwerkt de persoonsgegevens van de personeelsleden vermeld in artikel 91, artikel 146, artikel 155, d), f) en g), artikel 248, §4, eerste lid, en §6, derde lid, artikel 249, vijfde lid, en artikel 271, eerste lid. Deze gegevens worden bewaard tot 15 jaar na ontvangst.

De persoonsgegevens uit het personeelskostendossier, vermeld in artikel 195, derde lid, worden door het agentschap bewaard tot het ogenblik dat de tegemoetkoming voor revalidatieverstrekingen wordt aangepast, conform artikel 195, hetzij tot één jaar na de beëindiging van de revalidatieovereenkomst.

De persoonsgegevens uit het personeelskostendossier, vermeld in artikel 319, §2, worden door het agentschap bewaard tot maximaal één jaar na de ontvangst van een geactualiseerd personeelskostendossier, hetzij tot één jaar na de beëindiging van de overeenkomst met de multidisciplinaire begeleidingsequipe.

§2. De persoonsgegevens, vermeld in artikel 13, §2, tweede lid, van het decreet van 6 juli 2018, kunnen op elektronische wijze worden uitgewisseld.

De persoonsgegevens die worden verwerkt door de Zorgkassencommissie, worden na het verlenen van het advies vernietigd. De persoonsgegevens die verwerkt worden door de Expertencommissie worden bewaard voor een termijn van 30 jaar na de verleende zorg.

§3. De verzekeringsinstellingen bezorgen voor de analyse, vermeld in artikel 13, §6, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2018, aan het agentschap de volgende statistische gegevens van de rechthebbenden: de leeftijd, het geslacht, de nationaliteit, de woon- en verblijfplaats, de gezinssamenstelling, het gezinsinkomen, de verzekeringsstatus, de loongegevens, het sociaal statuut en de gezondheidsgegevens.

De zorgvoorzieningen bezorgen voor de analyse, vermeld in artikel 13, §6, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2018, aan het agentschap de gegevens van de zorggebruikers, vermeld in bijlage 1 en 2, die bij dit besluit zijn gevoegd, alsook de volgende statistische gegevens van de personeelsleden: de leeftijd, de woon- en verblijfplaats.

De Expertencommissie bezorgt voor de analyse, vermeld in artikel 13, §6, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2018, aan het agentschap de volgende statistische gegevens van de zorggebruikers: de leeftijd, het geslacht, de woon- en verblijfplaats, de verzekeringsstatus en de gezondheidsgegevens.

De Zorgkassencommissie bezorgt voor de analyse, vermeld in artikel 13, §6, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2018, aan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming, de volgende statistische gegevens van de rechthebbenden: de leeftijd, het geslacht, de woon- en verblijfplaats, de verzekeringsstatus en de gezondheidsgegevens.

De statistische gegevens, vermeld in dit artikel, worden op vraag van het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming elektronisch bezorgd binnen drie maanden. Het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming specificeert het doel van het onderzoek in de aanvraag.”

Met die nieuwe versie kan worden ingestemd, onder voorbehoud van hetgeen is uiteengezet in opmerking 3.1.1.

Artikel 10

16. De artikelen 9 tot 13 van het ontwerp vormen volgens de gemachtigde de uitvoering van de delegatie aan de Vlaamse Regering, vervat in artikel 17, tweede lid, van het overnamedecreet, om de technische toepassingsregels te bepalen voor de toepassing van het eerste lid van dat artikel, namelijk voor het in elektronische versie indienen van de documenten voor de tegemoetkomingen, op voorwaarde dat die documenten in elektronische versie bewijswaarde bezitten conform artikel 36/1, § 1, van de wet van 21 augustus 2008 ‘houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en diverse bepalingen’. In artikel 10, § 2, wordt aan de minister de bevoegdheid verleend om “nadere voorwaarden [te] bepalen voor de procedure van elektronische gegevensoverdracht tussen de zorgvoorzieningen en de verzekeringsinstellingen”. In die delegatie kan beter worden vermeld dat het gaat om “nadere technische regels”, opdat de delegatie niet ruimer zou kunnen worden begrepen dan de delegatie aan de Vlaamse Regering.

Artikel 15

17. De delegaties aan de minister die worden verleend bij artikel 15, § 3, eerste lid, eerste zin en tweede zin, van het ontwerp lijken dubbelop te zijn. Indien dat effectief het geval is, moet een van de twee delegaties worden geschrapt.

Artikel 51

18. In artikel 51, § 3, zesde lid, van het ontwerp wordt verwezen naar “de armoedegrens, vermeld in de European Union – Statistics on Income and Living Conditions”. Op de vraag welke rechtsnorm daarmee wordt bedoeld en waar die kan worden teruggevonden, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De statistieken zijn beschikbaar op de volgende website:
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/overview>

De meest recente Belgische armoedegrens is vermeld op pagina 5 van het bijgevoegde nieuwsbericht van Eurostat. (...) Er wordt rekening gehouden met de armoedegrens van het kalenderjaar twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het verzoek tot verzaking aan het teruggevorderde bedrag werd ingediend.”

Wanneer rechtsgevolgen worden verbonden aan het voorhanden zijn van behatenswaardigheid, hetgeen wordt gekoppeld aan het criterium of het gezinsinkomen zich al dan niet onder de armoedegrens bevindt, dan moet die armoedegrens cijfermatig worden bepaald in het ontwerp zelf. Een delegatie aan de minister volstaat niet (aangezien het niet gaat om een

bepaling van bijkomstige aard of van beperkt belang), laat staan een vage en onvolledige²³ verwijzing naar een cijfer in een document waarvan niet eens de vindplaats wordt vermeld. Hooguit kan een delegatie worden verleend aan de minister voor het jaarlijks aanpassen van het in het ontwerp vermelde bedrag, voor zover die beoordelingsbevoegdheid van de minister wordt omschreven door bijvoorbeeld te vermelden dat de aanpassing gebeurt aan de hand van de evolutie van de armoedegrens zoals vastgesteld door Eurostat.

Artikel 59

19. In artikel 59, § 1, tweede lid, van het ontwerp moet volgens de gemachtigde “reis- en verblijfkosten” worden geschreven in plaats van “reiskosten”, zoals onder meer in het eerste lid en in artikel 58, § 3, van het ontwerp.

Artikel 66

20. Artikel 66, § 1, van het ontwerp bevat verplichtingen over het bezorgen van alle inlichtingen en documenten die vereist zijn in het kader van het toezicht vermeld in artikel 41 van het overnamedecreet aan de inspecteurs, vermeld in artikel 2, 7°, van het decreet van 19 januari 2018. Die verplichting vloeit echter reeds voort uit artikel 47, eerste lid, van het overnamedecreet; in de ontworpen bepaling wordt daar enkel aan toegevoegd dat die inlichtingen en documenten “binnen dertig dagen vanaf de datum van aanvraag” moeten worden bezorgd, overeenkomstig de delegatie in dat eerste lid.²⁴

Het overnemen in een lagere regeling van bepalingen van een hogere regeling dient te worden vermeden. Niet alleen is een dergelijke werkwijze op het normatieve vlak overbodig aangezien ze geen nieuwe norm tot stand brengt, maar bovendien kan ze tot verwarring leiden over de precieze aard van het in de lagere regeling opgenomen voorschrift en kan ze inzonderheid aanleiding ertoe zijn dat later uit het oog verloren wordt dat alleen de hogere regelgever het betrokken voorschrift kan wijzigen.

Het overnemen van decretale bepalingen in een besluit van de Vlaamse Regering kan dan ook alleen maar worden gedoogd in zoverre zulks noodzakelijk is voor de leesbaarheid van het besluit, in welk geval een uitdrukkelijke verwijzing naar de betrokken decreetsbepaling het geëigende middel zal zijn om de aard van de betrokken bepaling herkenbaar te houden (“Overeenkomstig artikel ... van het decreet van ...”). In dit geval zou ook kortweg kunnen worden bepaald dat de inlichtingen en documenten vermeld in artikel 47, eerste lid, van het overnamedecreet worden bezorgd binnen dertig dagen vanaf de datum van aanvraag.

²³ Zie immers de toelichting door de gemachtigde.

²⁴ In die delegatie voor de termijn van bezorging wordt alleen gewag gemaakt van “inlichtingen”, maar er kan worden aangenomen dat daarmee ook de documenten worden bedoeld.

Artikel 68

21. In artikel 68, § 1, 2° en 4°, h), van het ontwerp moet volgens de gemachtigde ook de betrokken persoon zelf worden vermeld (naast de advocaat van de verzekeringsinstelling, de gerechtsdeurwaarder die daarvoor aangesteld is en de persoon die in rechte mag verschijnen namens de betrokken persoon zelf).

Artikel 76

22. Artikel 76 van het ontwerp regelt de verblijfsovereenkomst die het psychiatrisch verzorgingstehuis sluit met de zorggebruiker. Een *verblijfsovereenkomst* impliceert de gezamenlijke wilsovereenstemming van zowel het psychiatrisch verzorgingstehuis als van de zorggebruiker (of hun wettelijke vertegenwoordiger). Niettemin bepaalt artikel 76, § 1, tweede lid, van het ontwerp dat de verblijfsovereenkomst alleen kan worden gewijzigd “na voorafgaande kennisgeving aan de zorggebruiker of zijn wettelijke vertegenwoordiger”. Een kennisgeving is echter geen instemming. Op de vraag of het de bedoeling is dat de verblijfsovereenkomst eenzijdig kan worden gewijzigd door het psychiatrisch verzorgingstehuis, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De verblijfsovereenkomst kan eenzijdig worden gewijzigd door de zorgvoorziening en dit door middel van een kennisgeving wat niet betekent dat er een instemming is van de zorggebruiker. Na kennisgeving van de aanstaande wijziging, kan de zorggebruiker beslissen de overeenkomst niet onder de nieuwe voorwaarden verder te zetten. De bedoeling van deze bepaling is het hanteren van uniforme verblijfsvoorwaarden voor alle zorggebruikers in hetzelfde psychiatrisch verzorgingstehuis, ongeacht wanneer de opname is gestart.”

Die mogelijkheid van eenzijdige aanpassing, alsook de mogelijkheid voor de zorggebruiker om (als een reactie daarop) over te gaan tot een beëindiging van de verblijfsovereenkomst mits inachtneming van een opzegtermijn, moeten in de tekst van de ontworpen bepaling worden geëxpliciteerd.

23. De regeling, in artikel 76, § 4, van het ontwerp, van de opzeggingstermijnen in de proefperiode tijdens de eerste dertig dagen van het verblijf (namelijk zeven dagen voor de zorggebruiker en dertig dagen voor het psychiatrisch verzorgingstehuis) heeft onverwachte gevolgen.

23.1. De omstandigheid dat “de eerste werkdag^[25] van de maand waarin de opzegging is ontvangen” als startpunt wordt genomen, heeft tot gevolg dat voor een zorggebruiker die in de loop van die maand is opgenomen en in de loop van die maand opzegt, de opzeggingstermijn aanvangt op de eerste werkdag van die maand en verstrijkt op de zevende dag na die

²⁵ Overigens moet worden opgemerkt dat de term “werkdag” zelf niet eenduidig is. In artikel 1, 21°, van het ontwerp wordt die term gedefinieerd als “een dag die geen zaterdag, zondag of feestdag is”, maar er wordt niet gedefinieerd wat als feestdag geldt, wat de vraag doet rijzen of bijvoorbeeld 11 juli, 15 november of bepaalde brugdagen als feestdagen gelden.

eerste werkdag, zodat men meestal meteen kan vertrekken.²⁶ Indien de opname echter later in de proefperiode van dertig dagen gebeurt, na het begin van een nieuwe maand die volgt op de maand waarin de zorggebruiker is opgenomen, is het mogelijk dat hij weer tot zeven dagen zal moeten wachten voor de overeenkomst werkelijk is beëindigd.²⁷

Omgekeerd betekent dit ook dat een zorggebruiker die in het begin van de maand wordt opgenomen en waarvoor het psychiatrisch verzorgingstehuis aan het einde van de maand een opzegging doet, vrij snel nadien moet vertrekken.²⁸ Als de opzegging pas in het begin van de volgende maand gebeurt, begint de termijn echter te lopen vanaf de eerste werkdag van die volgende maand.²⁹

De werkelijke duur van de opzeggingstermijn hangt bijgevolg in belangrijke mate af van vrij willekeurige omstandigheden. Het doel van die opzeggingstermijn, namelijk om beide partijen de kans te geven om zich voor te bereiden op het einde van de overeenkomst, wordt dan ook lang niet altijd gehaald. De gemachtigde reageerde hierop als volgt:

“[D]it is niet de bedoeling. (...) De tekst wordt aangepast naar: ‘De opzeggingstermijn begint op de eerste werkdag die volgt nadat de opzegging is ontvangen door de zorggebruiker of het psychiatrisch verzorgingstehuis.’ Dezelfde analogie wordt doorgetrokken voor art 76, §3 derde lid en art. 133 § 1 (zie verder).”

Met die oplossing kan worden ingestemd.

23.2. Er wordt niet voorzien in een verplichting voor het psychiatrisch verzorgingstehuis om bij een opzegging tijdens de proefperiode in te staan voor de verwijzing naar een passend verblijf in overleg met de zorggebruiker of zijn wettelijke vertegenwoordiger en zijn context, en om de opzeggingstermijn te verlengen als dat nodig is, althans wanneer de opzegging uitgaat van het psychiatrisch verzorgingstehuis in dezelfde hypothese als in artikel 76, § 3, tweede lid, 1°, van het ontwerp. De gemachtigde antwoordde hierop als volgt:

“Inderdaad, de opmerking (...) is terecht gezien het hier over problematische zorgsituaties gaat. We voegen toe aan art 76, §4: Het psychiatrisch verzorgingstehuis staat in voor de verwijzing naar een passend verblijf in overleg met de zorggebruiker of zijn wettelijke vertegenwoordiger en zijn context en verlengt de opzeggingstermijn als dat nodig is.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd.

²⁶ Bijvoorbeeld: opname op 5 oktober 2018 en opzegging door de zorggebruiker op 10 oktober 2018, waardoor de opzeggingstermijn is verstreken op 8 oktober, waardoor men onmiddellijk kan vertrekken.

²⁷ Bijvoorbeeld: opname op 5 oktober 2018, proefperiode loopt tot 3 november 2018. Bij opzegging door de zorggebruiker op 2 november 2018 loopt de opzeggingstermijn van 1 tot 7 november (werkelijke termijn: vier dagen), terwijl bij opzegging op 31 oktober de overeenkomst al zijn beëindigd met ingang van 8 oktober (werkelijke termijn: nul dagen).

²⁸ Bijvoorbeeld: opname op 5 oktober 2018, opzegging door het psychiatrisch verzorgingstehuis op 28 oktober 2018, overeenkomst beëindigd op 31 oktober 2018 (werkelijke termijn: drie dagen).

²⁹ Bijvoorbeeld: opname op 5 oktober 2018, opzegging door het psychiatrisch verzorgingstehuis op 2 november 2018, overeenkomst beëindigd op 1 december 2018 (werkelijke termijn: 29 dagen).

Artikel 78

24. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd aan artikel 78 een nieuwe tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De bewaartermijn van het in het eerste lid vermelde dossier is 30 jaar na het ontslag van de zorggebruiker.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd.

Artikel 83

25. Artikel 83 van het ontwerp bevat een regeling van het minimaal maandbedrag dat dient als zakgeld voor persoonlijke doeleinden. Op de vraag of dit zakgeld wordt gefinancierd vanuit onderdeel B1 van het budget van financiële middelen, antwoordde de gemachtigde het volgende

“Het zakgeld is niet begrepen in het onderdeel B1. Het zakgeld komt van de zorggebruiker zelf en geeft hem de garantie vrij te beschikken over dit deel van zijn inkomsten. Indien de zorggebruiker bij het OCMW aanklopt voor het bijpassen van de factuur staat het OCMW ook in voor het betalen van het zakgeld.”

Als het zakgeld geen onderdeel vormt van de werkingskosten die ten laste zijn van onderdeel B1 en ook geen deel uitmaakt van de tegemoetkoming voor zorg,³⁰ waardoor het gaat om een onderdeel van de persoonlijke bijdrage van de rechthebbende,³¹ moet dit uitdrukkelijk worden bepaald in het ontwerp.

Artikel 87

26. Overeenkomstig artikel 87 van het ontwerp waarborgt het psychiatrisch verzorgingstehuis de volledige vrijheid van levensbeschouwing, godsdienst en politieke overtuiging van zijn zorggebruikers en waarborgt het bij de uitvoering van zijn opdrachten non-discriminatie op het vlak van leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, taal, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, een fysieke of genetische eigenschap of sociale afkomst.

Op de vraag waarom geen melding wordt gemaakt van onder meer geslacht, gender en ras als verboden discriminatiegronden, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Inderdaad, (...) dit ontbreekt in art 87. We voegen de discriminatiegronden ras, geslacht en gender toe.”

Met die aanvulling kan worden ingestemd.

³⁰ Zie artikel 121, § 1, van het ontwerp.

³¹ Zie artikel 69 van het overnamedecreet.

Die opmerking geldt ook voor artikel 140, waar de gemachtigde een analoge suggestie deed.

Artikel 90

27. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd aan artikel 90 een nieuwe tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De bewaartermijn van de in het eerste lid vermelde gegevens is één jaar.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd.

Artikelen 97 en 100

28. In artikel 97 van het ontwerp wordt bepaald dat het psychiatrisch verzorgingstehuis een “gezellig leefklimaat” garandeert. Overeenkomstig artikel 100, tweede lid, van het ontwerp moeten de kamers zodanig worden ingericht dat een “gezellig verblijf” gegarandeerd is. De Raad van State kan zich nog enigszins voorstellen wat wordt bedoeld met het vereiste (in artikel 98, eerste lid, 2°, van het ontwerp) dat de zitkamer zo gezellig en huiselijk mogelijk moet worden ingericht, maar de eerste twee noties zijn vrij vaag om ze als een absolute voorwaarde te hanteren. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De formulering is ongelukkig gezien het hier niet gaat over een resultaatsverbintenis maar een inspanningsverbintenis. Bovendien bevat art 97 reeds de inhoud van art 100. We stellen voor art 100, tweede lid, te schrappen en art 97 te herformuleren als volgt: ‘Het psychiatrisch verzorgingstehuis streeft een gezellig leefklimaat na.’”

Met dat voorstel kan worden ingestemd.

Artikel 109

29. Artikel 109 voorziet in de mogelijkheid voor het agentschap om op gemotiveerde aanvraag de tijdelijke afwijking van een of meer erkenningsnormen of van de huisvestingsnormen toe te staan. Aan de gemachtigde is gevraagd om te verduidelijken hoe tijdelijk die afwijkingen kunnen zijn. Als voorbeeld kan worden verwezen naar artikel 94 van het ontwerp dat vereist dat het psychiatrisch verzorgingstehuis zich buiten de campus van een psychiatrisch ziekenhuis bevindt, hetgeen volgens het advies van de SARWGG van 30 augustus 2018 (opmerking 2.2) vaak niet het geval is. Bij het toestaan van dergelijke afwijkingen zal bijgevolg rekening moeten worden gehouden met de moeilijkheden die een relocatie van het psychiatrisch verzorgingstehuis met zich meebrengt, maar die beslissing mag ook niet tot gevolg hebben dat het normdoel van het decreet, namelijk de bescherming van de zorggebruiker, op de lange baan wordt geschoven.

De gemachtigde antwoordde daarop het volgende

“Het is niet de bedoeling dat tijdelijk, [niet] tijdelijk blijft. De tijdelijkheid is inderdaad het uitgangspunt. Dit dient in geval tot geval te worden bekeken. Aan het artikel 109 eerste lid en tweede lid kan worden toegevoegd: ‘Het agentschap onderzoekt en bepaalt in functie [lees: afhankelijk] van de motivatie van de aanvraag de termijn van de tijdelijke afwijking.’”

Met die dubbele toevoeging kan worden ingestemd.

Artikel 111

30. Overeenkomstig artikel 111 van het ontwerp bedraagt de programmatie van de psychiatrische verzorgingstehuizen 0,6 zorggebruikers per duizend inwoners. Aan de gemachtigde is gevraagd of enkel het inwoneraantal van het Nederlandse taalgebied in rekening werd gebracht, dan wel of ook het inwoneraantal van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad geheel of gedeeltelijk werd meegerekend. De gemachtigde antwoordde:

“Voor de berekening van het aantal inwoners worden de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest momenteel niet meegeteld bij de berekening van de theoretische programmatiecijfers. Er zijn maw geen programmatiecijfers voor de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

Indien dat de bedoeling is, moet dat uitdrukkelijk worden vermeld door te refereren aan het inwoneraantal van het Nederlandse taalgebied. De vraag rijst in dat geval wel of hiermee recht wordt gedaan aan de zogenaamde Brusselnorm die de Vlaamse Gemeenschap voor zichzelf als beleidsdoelstelling heeft vooropgesteld en die inhoudt dat de Vlaamse Gemeenschap dertig procent van de bevolking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als haar doelgroep beschouwt en dat vijf procent van de uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap naar initiatieven in dat gebied gaan. Eventueel kan daaraan ook tegemoet worden gekomen door het programmatiecijfer in het ontwerp te verhogen, ter compensatie van de onderschatting van het aantal potentiële zorggebruikers in de noemer.

Die opmerking geldt ook voor artikel 154 van het ontwerp.

Artikel 119

31. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd in artikel 119, § 6, 3°, van het ontwerp verduidelijkt dat het gaat om de personeelsgegevens “vermeld in artikel 91”. Met die toevoeging kan worden ingestemd.

Artikel 130

32. Artikel 130 van het ontwerp regelt de begeleidingsovereenkomst die het initiatief van beschut wonen sluit met de zorggebruiker. Zoals al ter sprake kwam in opmerking 22 (bij

artikel 76 van het ontwerp), rijst ook hier de vraag of de begeleidingsovereenkomst eenzijdig kan worden opgezegd door het initiatief van beschut bewonen mits voorafgaande kennisgeving. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De begeleidingsovereenkomst kan eenzijdig worden gewijzigd door de zorgvoorziening en dit door middel van een kennisgeving wat niet betekent dat er een instemming is van de zorggebruiker. Na kennisgeving van de aanstaande wijziging, kan de zorggebruiker beslissen de overeenkomst niet onder de nieuwe voorwaarden verder te zetten. De bedoeling van deze bepaling is het hanteren van uniforme begeleidingsvoorwaarden voor alle zorggebruikers in dezelfde voorziening, ongeacht wanneer de begeleiding is gestart.”

Die mogelijkheid van eenzijdige aanpassing, alsook de mogelijkheid voor de zorggebruiker om (als een reactie daarop) over te gaan tot een beëindiging van de begeleidingsovereenkomst mits inachtneming van een opzegtermijn, moeten in de tekst van de ontworpen bepaling worden geëxpliciteerd.

Die opmerking geldt ook voor artikel 132 van het ontwerp, wat betreft de verblijfsovereenkomst.

Artikel 133

33. Artikel 133 van het ontwerp regelt de opzegging van de begeleidings- en verblijfsovereenkomst.

33.1. Anders dan voor de psychiatrische verzorgingstehuizen (artikel 76, § 3, tweede lid, 1°, van het ontwerp) wordt in artikel 133, § 1, tweede lid, 1°, van het ontwerp niet bepaald dat de opzeggingstermijn (en dus het verblijf in het initiatief van beschut wonen) wordt verlengd in afwachting van een verwijzing naar meer aangepaste zorg. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“In deze problematische situatie dient er een mogelijkheid te zijn om de opzegtermijn te verlengen. We stellen voor in art 133, §1 tweede lid, 1° toe te voegen: ‘en verlengt het de opzeggingstermijn als dit nodig is’.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd.

33.2. Het startpunt van de verkorte opzeggingstermijn in artikel 133, § 2, van het ontwerp wordt bepaald op “de eerste werkdag van de maand nadat de opzegging is ontvangen door de zorggebruiker of het initiatief van beschut wonen”. Dit heeft tot gevolg dat die opzeggingstermijnen die, zeker wat betreft de zorggebruiker, vrij kort zijn, beduidend verlengd kunnen worden, afhankelijk van de datum van ontvangst van de opzegging, hetgeen problematisch kan zijn voor de zorggebruiker.

Het is overigens niet duidelijk of die formulering bewust verschilt van die gebruikt in artikel 133, § 1, van het ontwerp, waar wordt bepaald dat de termijn begint te lopen op “de eerste werkdag van de maand die volgt op de maand waarin de opzeg is ontvangen door de zorggebruiker”.

De gemachtigde verklaarde hierover het volgende:

“[H]et is de bedoeling dat artikel 133, §2 en artikel 76, §4 identiek zijn. De tekst wordt aangepast naar: ‘De opzeggingstermijn begint op de eerste werkdag die volgt nadat de opzegging is ontvangen door de zorggebruiker of het initiatief beschut wonen.’”

Met die aanpassing kan worden ingestemd.

Artikel 135

34. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd in artikel 135 een nieuwe tweede lid ingevoegd dat luidt als volgt:

“De bewaartermijn van het in het eerste lid vermelde dossier is 30 jaar na het ontslag van de zorggebruiker.”

Met die invoeging kan worden ingestemd.

Artikel 136

35. In artikel 136, derde lid, eerste zin, van het ontwerp moet na het woord “crisisplan” het woord “verstaan” worden ingevoegd.

Artikel 145

36. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd aan artikel 145 een nieuwe derde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De bewaartermijn van de in het eerste lid vermelde persoonsgegevens is één jaar.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd.

Artikel 146

37. Naar aanleiding van hetzelfde advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd artikel 146 aangevuld met drie nieuwe leden die luiden als volgt:

“Het initiatief van beschut wonen verstrekt aan het agentschap op verzoek en op de wijze bepaald door het agentschap de volgende inlichtingen over het personeel:

- de voor- en achternaam van het personeelslid;
- het rijksregisternummer;
- de geboortedatum;

- de functie;
- het diploma;
- het aantal uren dat het personeelslid moet presteren en gepresteerd heeft;
- de datum van de aanwerving;
- de eventuele vertrekdatum;

Het initiatief van beschut wonen bewaart de in het vorige lid vermelde personeelsgegevens tot één jaar na het vertrek van het personeelslid.

De stukken tot staving van de gegevens, vermeld in artikel 155, §2, 7°, d), f) en g), worden gedurende vijf jaar bewaard door het initiatief van beschut wonen.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd, onder voorbehoud van hetgeen is uiteengezet in opmerking 3.1.1.

Artikel 155

38. De onderdelen v) (tweede vermelding) tot vii) van artikel 155, § 2, eerste lid, 7°, c), 3), van het ontwerp moeten worden vernummerd tot de onderdelen vi) tot viii).

Artikel 158

39. Op de vraag wat de parallelle federale regeling is waarvoor artikel 158 van het ontwerp in de plaats komt, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De parallelle oude federale regeling waarvan art 158 is afgeleid is het artikel 100 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, dat op initiatieven beschut wonen van toepassing is op grond van artikel 1, 3° van het KB van 10 juli 1990 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de initiatieven van beschut wonen en op de samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten (nu artikel 110 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 8 augustus 2008).”

De waarde van 25 procent stemt inderdaad overeen met de waarde vermeld in artikel 110 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 ‘op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen’. Aangezien de Vlaamse Gemeenschap dit percentage kan veranderen,³² moet de keuze ervan kunnen worden verantwoord in het licht van het gelijkheidsbeginsel, rekening houdend met de specifieke situatie van de initiatieven van beschut wonen.

Artikel 182

40. De vraag rijst of artikel 182, tweede lid, van het ontwerp, dat voorschrijft dat de revalidatievoorziening geen aanspraak kan maken op een vergoeding voor de kosten die verbonden zijn aan de beëindiging van de revalidatieovereenkomst, inhoudt dat alle maatregelen

³² Zie artikel 72, § 1, eerste lid, van het overnamedecreet.

naar aanleiding van die beëindiging, en dus ook maatregelen ter verzekering van de continuïteit van de zorg, ten laste komen van de revalidatievoorziening. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Onder dit artikel moet begrepen worden dat de beëindiging op zich geen aanleiding geeft voor een vergoeding. De maatregelen voor de continuïteit van de dienstverlening die een revalidatievoorziening realiseert vallen niet onder artikel 182, tweede lid en art 190.”

Dit wordt het best geëxpliciteerd in de ontworpen bepaling.

Die opmerking geldt ook voor de artikelen 190, 295, tweede lid, en 303, § 3, tweede lid, van het ontwerp.

Artikel 193

41. In artikel 193 van het ontwerp wordt de jaarenveloppe voor de revalidatievoorzieningen bepaald aan de hand van verscheidene categorieën, waarbij in de paragrafen 2, 3 en 4 een tabel is opgenomen met telkens een reeks revalidatievoorzieningen die worden opgesomd, samen met hun erkenningsnummer. Deze werkwijze heeft als nadeel dat elke nieuwe revalidatieovereenkomst met een individuele revalidatievoorziening noopt tot een aanpassing van artikel 193, wat bovendien leidt tot een vermenging van individuele en reglementaire bepalingen, die beter wordt vermeden. Het lijkt dan ook raadzaam om te werken met een algemeen criterium voor elke categorie, geformuleerd aan de hand van de eerste cijfers van het erkenningsnummer (wat dan wel impliceert dat daar in de toekomst rekening mee moet worden gehouden bij het bepalen van een nieuw erkenningsnummer).

De gemachtigde antwoordde daarop als volgt:

“De voorgestelde werkwijze is een goede oplossing voor de vlottere toepasbaarheid van het BVR. Zij zullen inderdaad dezelfde pseudonomenclatuurnummers blijven gebruiken. We passen art 193 in deze zin aan: §2 voor 7.71, 7.72, 7.73, 7.74, 7.76 en 9.69; §3 voor 9.53 en 9.65; §4 voor 7.74.”

Met die suggestie kan worden ingestemd.

Artikel 195

42. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd het tweede lid van artikel 195 vervangen door de volgende vier nieuwe leden die luiden als volgt:

“Met het oog op de berekening van het aandeel van de personeelskosten in de tegemoetkoming voor revalidatieverstrekkings en de aanpassing van de tegemoetkoming voor revalidatieverstrekkings, vermeld in het eerste lid, bezorgt de revalidatievoorziening, volgens een model dat het agentschap bepaald heeft, een volledig geactualiseerd en gedocumenteerd personeelskostendossier aan het agentschap.

Het personeelskostendossier vermeldt voor ieder personeelslid van wie de loonkosten in de berekening van de tegemoetkomingen voor revalidatieverstrekkingen kan worden opgenomen de volgende gegevens en documenten:

- 1° de voor- en achternaam;
- 2° de functie binnen de revalidatievoorziening;
- 3° een kopie van het diploma;
- 4° het aantal uren tewerkstelling per week binnen de revalidatievoorziening;
- 5° de anciënniteit, op het moment van de berekening, uitgedrukt in jaren en maanden, en de bewijsstukken daarvan;
- 6° de loonschaal en het loonbarema;
- 7° de vermelding of de betrokkene al dan niet recht heeft op een functietoeslag;
- 8° in voorkomend geval, het bedrag van de functietoeslag;
- 9° de vermelding of de betrokkene al dan niet recht heeft op een haard- of standplaatsvergoeding;
- 10° in voorkomend geval, het bedrag van de haard- of standplaatsvergoeding;
- 11° de vermelding of de betrokkene al dan niet onregelmatige uren presteert;
- 12° de afstand, in enkele richting, van de woonplaats tot de revalidatievoorziening, uitgedrukt in aantal kilometer;
- 13° het bedrag van de vergoeding voor woon-werkverkeer;
- 14° het brutoloon van de betrokkene.

Het personeelskostendossier bevat de nodige bewijsstukken van de kosten, vermeld in het derde lid.

De revalidatievoorziening bewaart de personeelsgegevens, vermeld in het derde lid, tot één jaar na vertrek van het personeelslid.”

Ook de kruisverwijzing in het huidige vijfde lid (dat het achtste wordt) werd aangepast: de woorden “derde lid” werden vervangen door “zesde lid”.

Met die aanpassingen kan worden ingestemd, onder voorbehoud van hetgeen is uiteengezet in opmerking 3.1.1.

Artikelen 196 en 197

43. De artikelen 196 en 197 van het ontwerp regelen de tegemoetkoming voor reiskosten, die wordt beperkt tot specifieke revalidatievoorzieningen en enkel wordt toegekend aan minderjarigen. Bovendien wijken de gevallen die worden vermeld op het eerste gezicht af van de gevallen die worden vermeld in de bestaande regelgeving.³³ De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De specifieke groep zorggebruikers wijkt af van de huidige lijst van het KB van 28 april 2011 omdat we enkel uit de lijst de voorzieningen hebben overgenomen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is. Deze groep van zorggebruikers krijgt momenteel ook een tegemoetkoming voor verplaatsingskosten. Men gaat ervan uit dat deze groep van personen niet in staat is het openbaar vervoer te gebruiken. Het gaat over minderjarige personen met ernstige visuele beperking of lijdend aan autisme in die mate dat een derdelijns hulp nodig is.”

Met die uitleg kan worden ingestemd.

Artikelen 206 en 207

44. Artikel 207, eerste en tweede lid, van het ontwerp luidt als volgt:

“Er wordt geen tegemoetkoming toegekend voor revalidatieverstrekkings en reiskosten die vroeger dan dertig dagen voor de ontvangstdatum zijn verricht.

In geval van een beslissing tot weigering van de verzekeringsinstelling is de ontvangstdatum van de aanvraag niet meer van toepassing, behalve in de gevallen waarin de aanvraag administratief wordt geweigerd omdat de zorggebruiker geen rechthebbende is als vermeld in artikel 2, 13°, van het decreet van 6 juli 2018.”

Op de vraag hoe het tweede lid zich verhoudt tot het eerste lid, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het tweede lid heeft geen verband met het eerste lid.

Het eerste lid bepaalt het algemeen principe. Er volgt geen tegemoetkomingen voor prestaties die geleverd zijn dertig dagen voor de ontvangstdatum.

Het tweede lid verduidelijkt als een aanvraag wordt geweigerd om andere redenen dan een administratieve dwz een medisch inhoudelijke reden, dat dan de ontvangstdatum geen betekenis heeft. Er worden sowieso geen tegemoetkomingen uitbetaald. Als echter een aanvraag wordt geweigerd omwille van een administratieve reden wordt de ontvangstdatum wel behouden. Indien later zou blijken dat deze administratieve reden vervalt bv indien de verzekeraarbaarheid retrograad in orde wordt gebracht of indien een vermeende cumulproblematiek toch niet aanwezig is, kan deze aanvraag alsnog goedgekeurd worden op basis van de behouden ontvangstdatum van deze aanvraag.”

³³ Koninklijk besluit van 28 april 2011 ‘tot vaststelling van de tegemoetkoming van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de reiskosten van patiënten jonger dan 18 jaar, opgevolgd in een revalidatiecentrum waarmee het Comité van de verzekering voor geneeskundige verzorging een type revalidatieovereenkomst heeft gesloten’.

In dat geval is het raadzaam om de twee leden om te vormen tot afzonderlijke artikelen, zodat niet langer de indruk ontstaat dat er een onderling verband bestaat.

45. Op de vraag waarom als startpunt voor de termijnberekening in artikel 207 van het ontwerp de *ontvangstdatum* wordt gebruikt, terwijl artikel 206, tweede lid, van het ontwerp het gebruik voorschrijft van een aangetekende zending of van eender welke andere manier van verzending “die toelaat de *datum van de indiening* met zekerheid vast te stellen”, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De ‘datum van de indiening’, waarvan sprake is in artikel 206, tweede lid, is de ‘de ontvangstdatum’, vermeld in artikel 207, derde lid. Met het oog op de duidelijkheid stellen we voor om in artikel 206, tweede lid, de term ‘datum van indiening’ te vervangen door de term ‘ontvangstdatum’”

Met die aanpassing kan worden ingestemd. De definitie van de term “ontvangstdatum” in het huidige artikel 207, derde lid, van het ontwerp, moet dan allicht wel worden verplaatst.

Artikel 209

46. In advies 62.477/1 van 19 februari 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het overnamedecreet heeft de Raad van State al het volgende opgemerkt voor het opleggen van verplichtingen aan zorggebruikers via overeenkomsten waar ze zelf geen partij bij zijn:³⁴

“22.1. Artikel 6 van het voorontwerp bepaalt dat de voorwaarden en modaliteiten (lees: de nadere regelen) waaronder de verzekeringsinstellingen de opdrachten vervullen die hun door het ontworpen decreet zijn toevertrouwd, worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de betrokken verzekeringsinstellingen. De artikelen 8 en 9 van het voorontwerp bepalen wat onder meer in de overeenkomst moet worden geregeld, onder de door de Vlaamse Regering te bepalen criteria en voorwaarden. Ook de artikelen 40, 50 en 52, § 2, van het voorontwerp bepalen elementen die in de overeenkomst moeten worden geregeld. Aldus worden sommige elementen van de regeling niet door algemeen bindende normatieve bepalingen geregeld maar wel in een te sluiten overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de verzekeringsinstellingen.

22.2. De te sluiten overeenkomsten zullen niet enkel rechtsgevolgen hebben voor de betrokken verzekeringsinstellingen maar wellicht ook voor, onder meer, rechthebbenden en zorgvoorzieningen, wat erop neerkomt dat aan bepaalde onderdelen van de overeenkomsten een verordenend karakter moet worden toegekend.

Uit de vaste adviespraktijk van de Raad van State blijkt dat regelgeving via het contractuele procedé problematisch is indien door middel van dergelijke overeenkomsten verordenende bevoegdheid wordt uitgeoefend ten aanzien van derden. De betrokken aangelegenheden zullen bijgevolg hetzij bij decreet, hetzij bij besluit van de Vlaamse Regering dienen te worden geregeld.

Onverminderd de vorige opmerking, dient nog te worden opgemerkt dat de artikelen 8 en 9 van het voorontwerp een delegatie aan de Vlaamse Regering bevatten om de criteria en voorwaarden te bepalen waaronder bepaalde aangelegenheden in de

³⁴ *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1588/1, 213-214 (opmerkingen 22.1 en 22.2).

overeenkomsten moeten worden geregeld, wat echter niet het geval is voor de andere hiervoor genoemde bepalingen. Aan dit laatste dient te worden verholpen.”

De decreetgever heeft deze opmerkingen niet gevolgd en heeft het systeem van revalidatieovereenkomsten gehandhaafd. De vraag rijst nu wel hoe de zorggebruikers kennis hebben van het bestaan van de revalidatieovereenkomsten, vermits overeenkomstig artikel 209, § 1, eerste lid, 2°, van het ontwerp de verzekeringsinstelling waarbij de zorggebruiker is aangesloten, onder meer de “naleving door de zorggebruiker van de regels over de cumulatie, vermeld in de revalidatieovereenkomst” controleert. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De revalidatieovereenkomsten worden bekend gemaakt. De geïnformeerde toestemming van de zorggebruiker (zie art 208 2°) maakt deel uit van de aanvraag tot tegemoetkoming en houdt een kennisgeving in van de revalidatieovereenkomst.”

De bekendmaking van de revalidatieovereenkomsten moet dan expliciet worden geregeld in het ontwerp.³⁵ Indien de notie “geïnformeerde toestemming” in artikel 208, 2°, van het ontwerp inhoudt dat de zorggebruiker kennis neemt van de revalidatieovereenkomst, moet die bepaling worden aangevuld met de verplichting om die overeenkomst vooraf ter beschikking te stellen van de zorggebruiker.

Die opmerking geldt ook voor artikel 229, eerste lid, 2°, van het ontwerp.

Artikel 211

47. Artikel 211 van het ontwerp schrijft voor dat de minister na eensluidend advies van de Expertencommissie de gevallen bepaalt waarin de verzekeringsinstelling waarbij de zorggebruiker is aangesloten of ingeschreven, in afwijking van artikel 210 van het ontwerp, een beslissing neemt tot gehele of gedeeltelijke goedkeuring of weigering van de aanvraag zonder voorafgaand het advies van de Zorgkassencommissie in te winnen. Op de vraag om te verduidelijken op basis van welke criteria de minister aldus kan beslissen om de vereenvoudigde aanvraagprocedure toe te staan, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Er zijn twee criteria die hier kunnen toegepast worden namelijk indien er een medische meerwaarde is voor de inhoudelijke evaluatie van de aanvraag voor een tegemoetkoming en indien door een a posteriori controle wordt aangetoond dat er een misbruik is van de zorgvoorziening van de eenvoudige procedure om onterechte tegemoetkomingen te bekomen.”

Ten eerste keert het ontwerp daarmee de regeling ter zake in het overnamedecreet om: volgens artikel 24, § 1, derde lid, van het overnamedecreet moet de Vlaamse Regering immers de gevallen bepalen waarin de tussenkomst van de Zorgkascommissie vereist is, terwijl de ontworpen bepaling ervan uitgaat dat die tussenkomst altijd vereist is, tenzij die door de minister wordt uitgesloten. Het is zeer de vraag of een dergelijke regeling in overeenstemming is met de aangehaalde decretale bepaling.

³⁵ Daarvoor kan worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met artikel 79 van het overnamedecreet. Een verwijzing naar die laatste bepaling moet dan worden toegevoegd aan de aanhef.

Ten tweede moeten in elk geval de door de gemachtigde geschetste criteria worden verduidelijkt in het ontwerp.

Artikel 217

48. In artikel 217 van het ontwerp wordt geregeld onder welke voorwaarden in de revalidatievoorzieningen extra vergoedingen kunnen worden aangerekend aan de zorggebruiker, waarbij onder meer wordt bepaald dat een dergelijke aanrekening enkel mogelijk is voor de zorggebruiker “aan wie een tegemoetkoming voor revalidatieverstrekkingen wordt toegekend in het kader van een revalidatieovereenkomst voor zover die extra vergoedingen limitatief vermeld worden in de revalidatieovereenkomst”. Net als in opmerking 46 is uiteengezet, rijst hier de vraag naar de kenbaarheid van die revalidatieovereenkomsten, zodat de zorggebruikers kunnen nagaan of een bepaalde extra vergoeding is opgesomd in de revalidatieovereenkomst en dus mag worden aangerekend aan de zorggebruiker. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De overeenkomst wordt kenbaar gemaakt. De geïnformeerde toestemming (art 208 2°) houdt ook in dat de zorggebruiker hierover is geïnformeerd. De extra vergoedingen moeten ook vermeld staan op de factuur waardoor de verzekeringsinstellingen ook bewaken dat hier geen onterechte kosten worden aangerekend.”

Ook hier blijkt dat de in opmerking 46 gesuggereerde regeling inzake de kennisname door de zorggebruiker van de revalidatieovereenkomst noodzakelijk is.

Artikel 223

49. Vóór artikel 223 van het ontwerp moet een nieuw artikel worden ingevoegd waarin wordt vermeld dat titel 3 strekt tot de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2011/24/EU.³⁶

50. Aan de gemachtigde werd gevraagd om te verduidelijken welk van de onderdelen van artikel 8, lid 2, van richtlijn 2011/24/EU als verantwoording wordt gebruikt voor het hanteren van het vereiste van een voorafgaande toestemming overeenkomstig artikel 223, eerste lid, 4°, van het ontwerp. De gemachtigde verklaarde het volgende:

“Op basis van de richtlijn 2011/24/EU wordt voor gehospitaliseerde revalidatie een voorafgaande toelating bepaald. Hiervoor is nog geen melding gebeurd. Om de continuïteit van zorgen te garanderen en in navolging van art 138 van KB 3 juli 1996 wordt ook een voorafgaande toelating gehanteerd voor ambulante revalidatie.”

Aangezien de gemachtigde daarmee een beroep lijkt te doen op artikel 8, lid 2, eerste alinea, a), i) (“[gezondheidszorg] waarvoor de betrokken patiënt ten minste één nacht in het ziekenhuis moet verblijven”), van richtlijn 2011/24/EU, is overeenkomstig de tweede alinea een aanmelding bij de Europese Commissie vereist.

³⁶ Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg.

Indien daarenboven ook ambulante zorg wordt geïmplementeerd, moet dit kunnen worden verantwoord op basis van een van de andere onderdelen van artikel 8, lid 2. De door de gemachtigde aangevoerde reden, namelijk het garanderen van de continuïteit van de zorg, lijkt alleszins niet gemakkelijk inpasbaar in die andere onderdelen.

51. Aan de gemachtigde werd ten slotte ook gevraagd of de term “buitenland” zo moet worden begrepen dat verstrekkingen in de andere gemeenschappen of in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie niet worden gedekt. De gemachtigde verwees naar het samenwerkingsakkoord van 24 juli 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap ‘betreffende de financiering van zorg bij gebruik van zorgvoorzieningen over de grenzen van de deelstaat’,³⁷ dat de gerechtigdheid regelt voor verstrekkingen in een zorginstelling in het Franse of Duitse taalgebied of in een zorginstelling in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die wegens zijn organisatie niet kan worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, zoals artikel 4, § 2, vierde lid, van het overnamedecreet in het vooruitzicht stelt.

Ook al wordt in dat samenwerkingsakkoord uitgegaan van een inwerkingtreding op 1 januari 2019, rijst de vraag of tegen die datum de vereiste instemmingsteksten zullen zijn aangenomen door de betrokken parlementen. Bovendien moet ook nog een uitvoerend samenwerkingsakkoord worden gesloten. In elk geval zal het ontwerp moeten worden aangevuld met een regeling waarin de gerechtigdheid voor verstrekkingen in de andere gemeenschappen en in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie wordt geregeld in het verlengde van dat samenwerkingsakkoord.

Artikel 248

52. Aan de gemachtigde werd gevraagd of voor elk van de vier personeelscategorieën vermeld in artikel 248, § 3, van het ontwerp een afzonderlijke waarde voor “F” (het bedrag bedoeld in paragraaf 2) wordt berekend. De gemachtigde antwoordde daarop als volgt:

“Er is slechts één bedrag F. Dit bedrag is de som van het bedrag ter compensatie van het in dienst nemen van personeelsleden ter vervanging van personeelsleden die voor een dienstvrijstelling kiezen (bedrag F1) en het bedrag ter compensatie van de premie voor de personeelsleden die voor een premie kiezen (bedrag F2).

De bedragen voor zowel het compenseren van nieuw aangeworven personeel als voor de vergoeding van de premie zijn verschillend voor de vier genoemde personeelscategorieën. Het ziekenhuis geeft jaarlijks de lijst van de personeelsleden die in aanmerking komen voor de eindeloopbaanmaatregelen door, inclusief hun keuze (dienstvrijstelling / premie) en hun personeelscategorie. In functie hiervan wordt het bedrag ter compensatie van de eindeloopbaanmaatregelen berekend, als de som van het bedrag voor alle betrokken personeelsleden.

³⁷ Op 5 oktober 2018 heeft de Raad van State advies 64.090/VR gegeven over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap houdende instemming met dit samenwerkingsakkoord.

Deze regeling werd integraal overgenomen van de huidige regeling, en is dus het behoud van de AS-IS situatie.”

In de inleidende zin van artikel 248, § 3, eerste lid, van het ontwerp wordt evenwel bepaald dat “[h]et bedrag, vermeld in paragraaf 2, wordt vastgesteld *per personeelscategorie*”, hetgeen op zijn minst voor onduidelijkheid zorgt. Indien er slechts één waarde voor “F” wordt berekend, zou bij de berekening van “F1” en “F2”, waarin telkens wordt verwezen naar elk van de vier personeelscategorieën, moeten worden verduidelijkt dat de verschillende deelsommen per personeelscategorie worden opgeteld om “F1” en “F2” te bepalen. Die onduidelijkheden moeten worden verholpen.

Artikel 259

53. In artikel 259, eerste zin, van het ontwerp lijkt een expliciete delegatie aan de minister te ontbreken. Er wordt immers niet bepaald wie de prijs per verpleegdag vaststelt. De gemachtigde bevestigde deze zienswijze en stelde voor om in de eerste zin uitdrukkelijk te vermelden dat de minister de prijs per verpleegdag vaststelt. Daarmee kan worden ingestemd.

Artikel 267

54. De gemachtigde merkte terecht op dat in artikel 267, tweede lid, 2°, van het ontwerp niet enkel naar artikel 248, § 4, eerste lid, moet worden verwezen, maar ook naar artikel 248, § 6, derde lid.

55. In artikel 267, vierde lid, van het ontwerp wordt bepaald dat “[d]e gegevens die verband houden met de medische activiteiten, (...) geen gegevens [mogen] bevatten die de natuurlijke persoon waarop ze betrekking hebben, niet rechtstreeks identificeren”. Die bepaling bevat ten onrechte een dubbele negatie; bijgevolg moet het woord “niet” worden weggelaten.

Artikel 270

56. De gemachtigde merkte terecht op dat in artikel 270, tweede lid, van het ontwerp niet enkel moet worden verwezen naar artikel 267, tweede lid, maar ook naar het derde lid ervan.

Artikel 271

57. Naar aanleiding van advies nr. 91/2018 van 26 september 2018 van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd aan artikel 271 een nieuwe vierde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“Het revalidatieziekenhuis bewaart de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, tot één jaar na vertrek van de betrokkene.”

Met die toevoeging kan worden ingestemd.

Artikel 319

58. In artikel 319, § 2, eerste lid, 2°, van het ontwerp moet op het einde het getal “2” worden geschrapt.

Artikel 337

59. Bij artikel 337, 3°, van het ontwerp worden enkele paragrafen van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 ‘tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994’ opgeheven “voor de revalidatievoorzieningen”. Een dergelijke werkwijze is niet transparant en zorgt voor problemen bij het bijhouden van geconsolideerde versies. Hetzelfde resultaat kan echter worden bereikt door in de plaats van de beoogde opheffing van de paragrafen 2, 2/1 en 2/2 te bepalen dat artikel 294, § 4 wordt hersteld in de volgende lezing:

“De paragrafen 2, 2/1 en 2/2 gelden niet voor de revalidatievoorzieningen bedoeld in artikel 2, 16°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging.”

De gemachtigde kon met dat voorstel instemmen.

Artikel 342

60. In artikel 342 van het ontwerp moet niet het woord “categoraal”, maar wel het woord “categorale” worden vervangen door het woorddeel “revalidatie-”.

Artikel 346

61. In artikel 346, 1°, van het ontwerp moeten de woorden “het cijfer 6” tussen aanhalingstekens worden geplaatst.

Artikel 357

62. Artikel 357, tweede lid, van het ontwerp moet worden ondergebracht in een afzonderlijk artikel.

Artikel 358

63. Het koninklijk besluit van 25 april 2002 ‘betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen’, bevat niet enkel bepalingen van de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiering van

revalidatieziekenhuizen, maar ook nog enkele bepalingen³⁸ met betrekking tot de onderdelen A1 en A3 van het budget van de overige ziekenhuizen, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is op basis van artikel 5, § 1, I, eerste lid, 1°, a), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Het betreft onder meer de artikelen 26bis, 29, 29ter, en 31bis van het koninklijk besluit van 25 april 2002. De stellers van het ontwerp moeten zich er van vergewissen of ze met artikel 358, 12°, van het ontwerp werkelijk de bedoeling hebben om ook die bepalingen op te heffen.

64. Zoals reeds naar voor kwam in opmerking 43, heeft het koninklijk besluit van 28 april 2011 ‘tot vaststelling van de tegemoetkoming van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de reiskosten van patiënten jonger dan 18 jaar, opgevolgd in een revalidatiecentrum waarmee het Comité van de verzekering voor geneeskundige verzorging een type revalidatieovereenkomst heeft gesloten’ ook betrekking op een aantal andere revalidatieovereenkomsten die niet worden vermeld in artikel 196 van het ontwerp. De vraag rijst dan ook of de Vlaamse Gemeenschap wel bevoegd is om bij artikel 358, 18°, van het ontwerp het hele koninklijk besluit op te heffen, nu de parlementaire voorbereiding bij de Zesde Staatshervorming lijkt te suggereren dat niet al die revalidatieovereenkomsten zijn overgedragen naar de gemeenschappen.³⁹

De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“[N]iet alle revalidatieovereenkomsten [werden] overgedragen naar de gemeenschappen. De voorziene opheffing betreft uiteraard enkel de revalidatieovereenkomsten die zijn overgedragen naar de Vlaamse Gemeenschap. Indien u dit opportuun acht, zal het KB van 28 april 2011 buiten werking worden gesteld door een uitdrukkelijke bepaling in het KB op te nemen waaruit duidelijk blijkt dit KB niet van toepassing is op de revalidatieovereenkomsten die zijn overgedragen naar de Vlaamse Gemeenschap.”

Aangezien de bevoegdheidsverdeling wordt opgehangen aan specifieke kengetallen van revalidatieovereenkomsten, moeten in artikel 3 van het koninklijk besluit van 28 april 2011, dat het toepassingsgebied van dat besluit regelt, de overeenkomsten worden geschrapt (of uitgezonderd) die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren.

Artikelen 363 en 364

65. De artikelen 363 en 364 van het ontwerp bepalen dat de minister met voorzieningen met een bestaande revalidatieovereenkomst en bestaande multidisciplinaire begeleidingsequipes overeenkomsten sluit, teneinde de bestaande overeenkomsten in overeenstemming te brengen met dat decreet.

65.1. De gemachtigde is in de eerste plaats gevraagd om te verduidelijken of het de bedoeling is om die overeenkomsten nog voor 1 januari 2019 te sluiten, en zo neen, wat gebeurt

³⁸ Niettegenstaande het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 ‘betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen’.

³⁹ Zie de lijst van de begincodes van de overgedragen revalidatieovereenkomsten in *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 2232/1, 37-39.

met de bestaande overeenkomsten in afwachting van het sluiten van die nieuwe overeenkomsten. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“Er wordt getracht om inderdaad deze overeenkomsten te sluiten voor 1 januari 2019.

Het artikel 110 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging bepaalt in zijn derde lid ‘Elk van de overeenkomsten, vermeld in het eerste lid, gesloten ter uitvoering van artikel 22, 6°, en 23, §3, van de wet gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt verder uitgevoerd zolang de Vlaamse Regering geen revalidatieovereenkomst heeft gesloten met de desbetreffende voorziening conform het eerste lid.’. Een gelijkaardige bepaling is voorzien in het artikel 111, derde lid van het decreet van 6 juli 2018 met betrekking tot de multidisciplinaire begeleidingsequipes.”

65.2. Het is onduidelijk welke procedure zal gevolgd worden voor het sluiten van die overeenkomsten, die volgens de artikelen 110 en 111 van het overnamedecreet immers worden gesloten “[i]n afwijking van” de artikelen 75, respectievelijk 91 van dat decreet. Die twee bepalingen bevatten immers een machtiging aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de procedure voor het sluiten van revalidatieovereenkomsten. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“In artikel 110 en artikel 111 wordt duidelijk gesteld ‘In afwijking van artikel 75/artikel 91’, met name in afwijking van de procedures bepaald in uitvoering van artikel 75, §2 en artikel 91, §2. Gezien er in het BVR geen voorwaarden worden bepaald met betrekking tot de wijze waarop de overeenkomsten moeten worden gesloten, zullen deze overeenkomsten worden gesloten met toepassing van de regels van het algemeen contractenrecht.”

Het algemeen contractenrecht bevat geen procedurele voorschriften voor het sluiten van overeenkomsten. Bovendien zijn de betrokken overeenkomsten geen zuiver privaatrechtelijke overeenkomsten, maar creëren ze ook rechten en verplichtingen voor derden (met name de zorggebruikers). Het lijkt dan ook raadzaam om te voorzien in een (vereenvoudigde) procedure voor het sluiten van de betrokken overeenkomsten.⁴⁰

Bijlagen 1 en 2

66. De inleidende zin “Art. N. Lijst van de aan het agentschap te bezorgen gegevens:” in de bijlagen 1 en 2 is verwarrend. De gemachtigde meldde dat de vermelding ““Art. N.” mag worden geschrapt.

⁴⁰ Daarvoor lijken de artikelen 110, tweede lid, en 111, tweede lid, van het overnamedecreet rechtsgrond te bieden.

Bijlage 6

67. De gemachtigde bevestigde dat het modelformulier in bijlage 6 ten onrechte tweemaal voorziet in een aanvinkvakje voor “een individuele kamer (campus x)”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE